

SLOVENSKI NAROD.

Inhaja vsak dan zvečer, izimki sedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brš pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 8 gld. 80 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 80 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor postnina znaša.
Za osnanila plačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vradojo. — Uredništvo in upravištvlo je na Kongresnem trgu št. 12.
Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo ujedno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, presimmo, da je o pravem času ponové, da pošiljanje ne prenehne in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto ... gld. 15 — | Četr leta ... gld. 3-80
Pol leta ... , 6-50 | Jeden mesec. , 1-10
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec,
30 kr. za četr leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto ... gld. 15 — | Četr leta ... gld. 4-
Pol leta ... , 8- | Jeden mesec. , 1-40

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a hkrati se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne ostriamo na dolično naročilo.

Upravištvu „Slovenskega Naroda“.

Liberalizem.

Ta beseda je današnje dni strašilo, s katerim bega in plaši nova katoliška stranka narod slovenski, s katerim nas hoté nekateri odvrniti od narodnega dela. Doli z liberalizmom — to je bila parola pravemu slovenskemu katoliškemu shodu, to je bojni klic „Rimskega Katolika“ in „Slovenca“. — Umestno in koristno bo torej, ako si to grozno pošast nekoliko od bliže pogledamo.

Kaj je liberalizem? Na katoliškem shodu definiral se je ta pojem nastopno: „Liberalizem je laž; pod kinko svobode je stopil pred svet, dejanški pa je spravil večino ljudstva v sužnost kapitalističnih megotcev. Napredek bilo je njegovo geslo, a nazadnjštvo, najhujše nazadnjštvo njegovo delo. Prosveto, rekel je da prinese, a prinesel je temo. Liberalizem je sovražnik verskih, gospodarskih in narodnih teženj“. Vsak liberalec — tako propoveduje glasilo naše nove stranke — je vedoma ali nevedoma nasprotnik katoliške vere, ker liberalizem je negacija pravega katoličanstva. In gospod državni poslanec Povše je trdil nedavno na javnem shodu, da je liberalizem kriv vse nadloge, ki tare kmeta in obrtnika. Gospodu dru. Mahniču pa gre zasluga, da je zasledil to strašno bolezen

tudi v nas krotkih Slovencih in v znoju svojega obraza trudijo se sedaj misijonarji katoliškega shoda, da svaré naše priprosto ljudstvo, naj se za Božjo voljo čuva te strašne kuge, naj se že od daleč izogiblje vsakega slovenskega liberalca. Ta pesem pela se je v Dobu in v Šmariji in jutri pela se bo v Kamniku. In sedaj nastane vprašanje, je li ta definicija prava, je li liberalizem, pravi neskaljeni liberalizem res to, kar ga nazivljajo njezovi nasprotniki. In to vprašanje mora vsak naobražen človek iz dna svoje duše zanikati. Tak je pač židovski laži-liberalizem naših Nemcev in Madjarov, ki zlorabljo ime plemenite ideje v svoje reakcijonarne in protiverske namene, in s tem laži-liberalizmom nas vedoma psujejo naši „katoliki“. Pravi liberalizem, na kateri prisegamo tudi mi, pa je nekaj čisto drugega. Pravi liberalizem je svobodoljubno, uzvišeno, plemenito mišljenje, ki po načelih svobode, jednakopravnosti in pobratimstva dovoljuje vsakemu prostogibanje, v kolikor ne posega s tem v jednake pravice svojega bližnjega. Suum cuique — kar nečeš, da se tebi stori, ne delaj drugemu, to je načelo pravemu liberalizmu in v tem uzišenem pomenu besede bil je najodličnejši liberalec — Kristus. Ne križajte se, gola, gola katoliška resnica je ta naša trditv! Tu pa seveda moramo pripomniti, da je ni ideje na svetu, in naj je še tako blaga in sveta, katera bi se včasih ne spačila in ne zlorabila. Tako godilo se je tudi prvotni, toli uzvišeni ideji liberalizma in tako godilo se je, v kar je živa priča tudi sedanji človeški rod, celo veri Kristusovi.

O bistvu pravega, krščanskega liberalizma bodi nam učiteljica — zgodovina, ta „testis temporum, lux veritatis, vita memoriae, magistra vitae, nuntia vetustatis“. Oglejmo si zgodovino Evrope v času, ko še niso ogrevali človeškega rodu oživljajoči žarki pravega liberalizma, danes toli psovanega. Kako je bilo pač na svetu v srednjem veku in tudi v novejšem času do francoske revolucije? Kako je bilo takrat, ko je neomejeno vladala cerkvena oblast, ko so jej se morali brezpogojo klanjati celo cesarji in kralji? Takrat, ko se je rabila tezalnica, ko so z najgrozovitejšimi mukami iskali

krivovercev in čarovnic, ko so služabniki cerkve na grmadi sežigali svoje bližnjike, takrat, ko je neznosno nasilstvo rodilo Martina Lutra in reformacijo? Takrat, ko so le duhovniki in plemenitaši uživali človeške pravice, in k večjemu še nekateri privilegovani meščani? Takrat, ko je ječal kmet v trdih sponah fevdalne gospode, posvetne in duhovne, ko je živel življene psa, obložen s tlako in desetino, strahovan od vsakega grajskega hlapca in biriča? Takrat, ko so v znamenji križa s konji trgali in na razbeljenem želesu pekli kmeta, zahtevajočega staro pravo in pravico? Takrat, ko je bila le po večjih mestih in za privilegovane stanove kaka nepopolna samostanska šola; ko so ljudje vsled zanemarjenih prometnih sredstev ob slabih letinah kar kupoma lakote umirali? Takrat ko je bilo znanstvo pod neznosno cenzuro, ko je bila vsaka nova iznajdba delo Satanovo, ko je prokletstvo zadealo Galilejev in Kopernikov blagi nauk! Takrat . . .

Toda dosti popisa žalostnih razmer v časih, ko se je bila človeškemu rodu zakrila zvezda-vodnica pravega liberalizma in človekoljubja. Zasijala je človeštvo po milosti Božji zopet ta zvezda zlate duševne in telesne svobode. Švica, Anglija, združnjene države ameriške in Francija, to so bile one dežele, v katerih se je rodil zopet pravi liberalizem ter širil od tod svoje ideje širok svetu in te dežele so še danes eldorado ljudskega blagostanja. Iste ideje rodile so tudi „pomlad narodov“, leta 1848. Pod pritiskom teh idej dala se je ustava, pripoznala se je načelno ideja jednakopravnosti državljanke, verske in narodne, odpravile so se fevdalne predpravice, tlaka, desetina i. t. d. Res, da žalibog niso bile stanovitne te prve pridobitve svobodomiselnih idej, da so se našli pod pretvezo konservativizma grobokopi državnih in narodnih svobodi, a naposled so le triumfovale te ideje. Jedino le pravi neskaljeni liberalizem strljev fevdalne okove, oprostil je kmeta tlake in desetine, priboril je znanstvu prostot pot do neoviranega raziskovanja narave in njenih zakonov, omogočil je toliko koristnih iznajdeb za obrt in kmetijstvo, prisvojil je človeštvu svobodo tiska in besede! Jedino le vzvišene liberalne ideje rodile so tudi naše narodno pravo, vzbudile so nas iz smrtnega spanja, v katerem sta nas pustili dremati cerkev in absolutistična država to-

LISTEK.

Hvaležnost.

(Monolog. Iz francoščine.)

Gospod srednje starosti pregleduje uprav grozničavo najnovejše liste.

Nesrečnik! Trikratni bedak!... Kolika nezgoda!... Stotisoč frankov grem izgubiti... Fijakarjeve številke niti pogledal nisem!... „Figaro“ nimam ničesar... (zaučljivo) in vendar se babajo novinarji, da vedó vse! {O, z glavo bi se v zid zatelet! Tudi „Gaulois“ ničesar ne poroča! (Obupno.) Ubijem se! Takšna nesreča!... Ubogi moji otroci, kje naj vam dobim kruha? Siromašna moja žena! Jutri pride in gotovo me vpraša, kje imam denarie... Tudi v „Voltair-u“ iščem zaman!... Rekla bo, da sem denar zapravil; o, saj jo poznam! Moj Bog, kar meša se mi... desettisoč frankov bi rad dal tistem, ki je denar našel... Celo „Evénement“ ne ve ničesar!... tudi dvajsetisoč!... da, če bi bila sila, celo polovico!... samo da vsega ne izgubim!... Kaj mi je storiti?... (Preplašen.)

Moj Bog, kaj je to... fijakar št. 3107... prefektura... stotisoč frankov... v bankovcih... vrednostnih papirjih... to je... O, kolika sreča!... Kar slabó mi prihaja same sreče... (Sede.) Listnica iz ruskega usnja... Vse je v redu! Rešen sem! Le hitro na prefekturo.... Toda — ne; najprej naj se umirim, da premislim... (Čita znova.) Da, da, tako je, fijakar št. 3107... to je pošten človek! Čestokrat so bili že odlikovani ljudje, ki tega nikakor ne zaslужijo!... Moj rešitelj!... To je uoren državljan, ta fijakar št. 3107. (Hodi po sobi.) Hvala Bogu! Sedaj dišem zopet laglje. Toda... mir... ne mudi se mi... Na prefekturi se nič ne izgubi. Šele proti večeru pojdem tja. Vzel budem svojih stotisoč frankov z največjo ravnodostjo. To bode izdal... Rekli bodo: ta svota je za tega moža prava malenkost, imeti mora še več teh rečij. (Premišljaj.) Kaj pa bi dal kočijažu? Jaz ne maram meštariti, kadar gre za to, izkazati se hvaležnega... Prej sem nekaj o tisoč frankih govoril. Kaj? Tisoč frankov? Vraga, to je mnogo! — Tolike svote ni kar tako dobiti... ne... časih se sicer najde v kakem vozlu, če je bedak... sicer pa je to vse jedno. Tisoč frankov je brez dvoma pre-

več... tudi petsto frankov bi bilo dovolj... Petsto frankov je tudi jako lepa svota... delnico si zanjo lahko kupi... in da nisem res hvaležen človek... Ko je neki pometič prinesel mojemu prijatelju Balandardu dijamantne uhane, izgubljene od njegove žene, da mu je petdeset frankov nagrade... in vrh tega pisali so še po listih o njegovi radodarnosti. Briljante niso vrednostni papirji v veliki listnici... Briljante je dosti težje najti. Kaj bi bilo, ko bi mu dal samo sto frankov? Mislim, da bi bilo dovolj lepo... Če pa dobro preudarim... sto frankov je tudi nekaj... in kočijažu se ni bilo dosti truditi, da je listnico našel... samo v voz je pogledal... Srečo pa ima ta človek; kar je res, je res... Če se trezno uvaži... kakšne vrste ljudje pa so kočijaži? Sami lopovi... da, da... bivši kazojenci... sposobni za vse... (Živahno.) Ni mi v mislih razčlaliti kočijaža 3107, nikakor ne... toda, recimo, da mu dam sto frankov... Kaj bo storil?... Težko zaslužene moje novce bo zapravil v slabí družbi... Saj jih poznamo, te vrste ljudi... Kočijaži so vse pijanci, to se jim že na nosu pozna... in jaz, konzervativen državljan... mož, ki ima obitelj, naj

liko stoletij. To so neovržne resnice in ne silite nas, psevdokatoliška gospoda, da na podlagi zgodovine tudi prostemu ljudstvu dokažemo to resnico.

Ne liberalizem, temveč **zloraba** liberalizma kriva je torej gmotnega in duševnega propada narodov, kriva je modernega brezverstva. Krivo je temu v Avstriji lažileralstvo židovsko in nemško, ki zlorablja ime in kinko liberalizma v svoje umazane, protiverske in reakcionalne namene. Zoper te ljudi bodite konservativni, kakor smo mi konservativni v obrambo vere in poštenja svojih očetov. V narodnem obziru pa dobrega ničesar nimamo konservirati — starih verig pa nečemo! Zategadelj bodo v narodnem obziru vselej in vsikdar visoko držali prapor pravega, neskaljenega liberalizma — suum cuique! To je harmonija slovenskega konservativizma in liberalizma. Nemške definicije teh pojmov nas pa nič ne brigajo in v nemškem pomenu nismo ne konservativci ne liberalci. Storite takisto tudi vi! Na katoliškem shodu povdralo se je, da mora katoliško časnikarstvo braniti sv. vero in krščanstvo, a tudi politično in versko svobodo narodov. In gosp. dr. Pavlica pritrdil je temu načelu rekoč, da vse življenje umrvi in zastane tam, kjer ni svobode. To so liberalne, lepe liberalne besede! Čemu jih torej ne izvršujete dejanjski, čemu pljujete v skledo, ki nam daje vsem življenje, iz katere tudi vi radi in obilno zajemate?

Delegaciji.

V Budimpešti, 27. oktobra.

Ob dalegaciji sta danes odobrili drž. finančni zakon, rešili nekatere peticije in zaključili letosnjeno zasedanje. Ta seja bi bila povse mirno in gladko tekla, da ni prišlo do malega a karakterističnega nasprotstva med delegatom Masarykom in predsednikom oziroma drž. finančnim ministrom Kallayem. Chlumecky in Kallay sta kar vztrpelata, ko je hotel Masaryk pojasniti neko peticijo, značilno za bosanske razmere in nista mu dala govoriti. — Ob 1/2. uri zvečer zapustili so avstrijski delegati s posebnim vlakom Budimpešto; k tej naglici je nekoliko pripomogel tudi — strah pred kolero.

Ob navzočnosti ministra vnanjih rečij grofa Kalnokyja, drž. vojnega ministra FZM. Baura, državnega finančnega ministra Kallaya in admirala Sternecka otvoril je predsednik Chlumecky ob 1/2. uri sejo.

Delegat Szczepanowski poročal je o raznih peticijah, katere so se odkazale pristojnim ministerstvom; delegat grof Thun poročal je o prošnji nekega umirovljenega generalnega konsula, katera se je po ugovoru grofa Kalnokyja odklonila; delegat baron Helfert poročal je o raznih vključno vojsko zadevajočih peticijah, katere so se odkazale vladu v primerno rešitev; delegat Moro poročal je o peticiji Sara in Niha Pištelca iz Banjaluke, ki zahteva preiskave radi tega, ker jima je dejelna vladu bosanska odvzela licencijo za prodajanje žganja. Delegat Masaryk opozoril je, da bosanska vladu prositeljema ni odvzela dovoljenja radi tega, da bi omejila žganje, ampak iz političnih uzrokov, a predsednik Chlumecky ni delegata pustil govoriti, dočim ga je minister Kallay uprav srdito in z vidno razburjenostjo zavračal. Peticija se je odkazala vladu v primerno rešitev.

podpiram kočijaško malopridnost... naj žrtvujem kruh svojih otrok? O, pravičen budi človek, ne pa lahkonem... Zlasti pa ni slušati srca, ker je predobro... da mu bom torej... da... mu... bom... recimo: petdeset frankov... za pot... (Poredno) Sicer ne verujem, da bi bil pošten... Pošten!... To je lahko reči, a kdo pozna prave uroke tej poštenosti?... Morda je mislil, da sem si zapomnil številko njegovega voza... morda... ah, kaj to... Poštenje je samo strah pred zaporom! Kdo vše, če mi ni izmakanil listnico. Čul sem, da se mnogi s tem bavijo, računajoč na radodarnost preslepljenčev... Tak pride še na glas poštenega človeka in izhaja prav dobro... na vse zadnje dobře kakov red... In v gostilni se potem smeje in pije na zdravje bedaku, ki je bil tako brezpameten, da ga je obdaril... Smeje se mu in imenuje ga norca! (Jezno.) Norca! O, jaz pa nisem norec! Hvaležen sem, da, hvaležen, ne trpm pa, da bi se kdo norca delal iz mene.... (Premišlja, potem odločno.) Dal mu bom deset frankov... to je okrogla svota... Policijskemu prefektu bom pa svetoval, naj skrbno pazi na tega navihanega poštenjaka.

Ko se je konstatovalo soglasje ukrepov avstrijske in ogerske delegacije, vzprejela je delegacija vključni zakon v tretjem čitanju.

Ko je še minister vnanjih rečij grof Kalnoky sporočil delegatom cesarjevo zahvalo in priznanje za uspešno delovanje, in se grof Falkenhayn zaključil je predsedniku za nepristransko vodstvo, zaključil je baron Chlumecky zasedanje s primernim nagovorom in trikratnimi slava-klici na cesarja.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 29. oktobra.

Ravnopravnost v teoriji in v praksi.

Omenili smo že razpora, ki je nastal med vlado in Opavskim občinskim svetom, kateri se je odločno brani, razglasiti naredbe zoper kolero v nemškem in češkem jeziku. Vlada se je menda ustrashila upora Nemcov in zato zapustila principijelno stališče, snuoče se na zakon in ustav ter sama izdala dotične naredbe v nemškem in češkem jeziku. A tudi to ni ugašalo županu Opavskemu. Dal je pod razglasilo natisniti samo v nemškem jeziku dostavek: Ta naredba se razglaša po naloku vlade. S tem je župan pokazal, da odklanja odgovornost za češki tekst, da ne mara češkega uradovanja, čeprav je češčina Opavi naveden jezik. — O toki preklicani § 19. drž. osn. zak! Kako se smejo iz tebe norčevati — Nemci!

Levičarji in nacionalci.

Levičarji niso jedini v tem, kako postopati glede razpusta Liberškega občinskega sveta. Chlumecky, Kopp in nekateri drugi so odločno zoper vsako vključno delovanje z nacionalci v tej stvari, ker se bojijo, da bi s tem komprimiritali svoj tudi ne preveč trdni avstrijski patriotizem. Nekateri drugi nemški veleposestniki ne marajo ničesar slišati o nacionalcih, še menj pa so voljni opirati Liberške pravljake, katere je imenoval „Pester Lloyd“, „österreichische Trottel mit der preussischen Pickelhaube“, ker so pošteni Avstriji, čeprav Nemci. Plener pa je voljau potrditi tudi pri tej priliki solidarnost vseh Nemcov tudi pri rečeh, ki so veleizdajski pobaranje, in se poteza za to, da bi levica interpelirala vlado vključno z nacionalci, ki to zahtevajo kot dokaz levičarske nedolžnosti gledé razpusta. Ker pa je odpor proti temu velik, interpelovala bo najbrž vsaka stranka za se. Paralelno bodeta marširali, pobiti pa bodeta vključno. Liberce — honvedski spomenik, to karakterizuje stebra monarhije.

Ogrska kriza.

Navzliec vsem oficijoznim trditvam je ministrska kriza neizogibna. „Budapester Tagblatt“, glasilo grofa Apponyja, piše, da je ministerstvo že ubito, zdaj je je le še pokopati in poiskati dediče. Isti listjavlja, da so na Dunaji zbrani škoje v navzočnosti nuncijske Galimbertija imenovali grofa Szaparyja „C'est un imbécile“ (To je bedak), da se pa v vojaških krogih čujejo še dosti tehtnejši izrazi, ki pa so malo laskavi za ministerskega predsednika. Splošno znano je tudi, da se je cesar jako rezko izrazil o Szaparyjevi neukretnosti pri debati o honvedskem spomeniku in da je nadvojvoda Albrecht pisal cesarju posebno pismo, v katerem je ostro grajal postopanje vlade v tej vojaški sféri. — Gledé naslednika grofu Szaparyju se čujejo razni glasovi. Splošno se sudi, da postane sedanjí državni finančni minister Kallay ministerski predsednik ogrski, na njegovo mesto pa bi prišel — dr. Ernest pl. Pleiner, kapitan nemške levice. Ta kombinacija ni smešna, kavor bi se morda mislilo. Grof Taaffe namerava že dolgo pomoči Plenerju do kake boljše službe. Pred kratkim še rekel je nekemu poslancu: Če ladija ne plava gladko, je treba balast odstraniti. Plener mi je že res pretežak.

Vnanje države.

Bolgarsko sobranje.

V četrtek začela se je tretja sesija bolgarskega sobranja. Otvoril jo je Koburžan sam in po vzgledu drugih vladarjev čital prestolni nagovor, v katerem je trdil, da vladu v deželi uzoren red, mir in splošna zadovoljnost. Na to je bahato in z jasnim namenom, imponirati preprostim narodnim zastopnikom, pripovedoval o svojem potovanju po Evropi, o srečnem vzprejemu pri mogočnih vladarjih in o živih simpatijah, katere si je bolgarski narod pridobil pri vseh naobraženih narodih in njihovih vladah, katere vse želijo, da bi Bolgari zmagali v borbi za svoja prava in za svojo avtonomijo. Naglašal je tudi, kako naklonjen je sultan bolgarskim težnjam, ker je vzprejel v posebni avdijenciji Stambulova in postal viseokega funkcionarja na prvo bolgarsko razstavo, kar je baje dokaz prijateljstva, katero veže sultana in Koburžana. — Končno poleg je Koburžan še razstavo v Plovdivu, omenil raznih predlog, katere bodo rešiti in prav na zadnje tudi povedal, da bode treba na posodo dobiti 145 milijonov frankov. — O umorjenih rodujibih, o žrtvah firme Koburžan-Stambulov ni vrl mož črnih ni besede.

Italijanski ministri

potujejo po deželi in razklađajo volilcem program nove vlade. Glavno pozornost obračajo na trojno zvezo, na italijansko vojno in na finančne razmere in v glavnem so si vsi govorji jednaki. Minister vnanjih rečij, Brin, govoriti je v Turinu. Po njegovem mnenju želijo vse evropske vlade mir in vse države se oborožujejo le zato, ker je močna vojska največje zagotovilo miru. Že Cavour je rekel: Najbolj zanesljiva zaslomba vsakega naroda so močni bataljoni in dobrí zavezniki. To velja tudi danes. Italija si je pridobila prijateljev in zaveznikov, ki je zaupajo in na podlagi teh alijanc vodila bo mirovno politiko. — V istem zmislu govoril je na Siciliji minister javnih občil Finochiaro Aprile in se posebno potegoval za to, da ni zuižati italijanske vojske, ker bi bila Italija sicer nevažen in nezanesljiv zaveznik ter popolnoma osamljena zapadla sovražnikom.

Francoska zbornica.

Radikalni poslanci so sklenili zahtevati od vlade, naj amnestira tiste delavce, ki so bili radi štrajka v Carmauxu amnestirani. V zbornici stavlja dotični prelog posl. Terrier, minister Viette mu je odgovoril, da bi bila vlada pomilostila vse obsojene delavce, da so štrajkujoči rudarji v zmislu razsodila lotili se zopet dela, ker pa se to ni zgodilo, odklanja vlada predlog. Pri glasovanju zavrgla je zbornica stavljeni nasvet. — Posl. Dumay interpeloval je vlado radi vojakov, katere je zbrala v Carmauxu in zahteval, naj se prenestijo. Ministrski predsednik Loubet se je upri tej zahtevi in zbornica je nasvet odklonila. — Ministerstvo se je torej rešilo, vsaj za nekaj časa, kajti radikalci je bodo zlasti po tem porazu naskočili pri prvi priliki.

Dopisi.

Z dežele, 25. oktobra. [Izv. dop.] (Figova peresa za „narod samih poštenjakov“.) Sobotni „Slovenec“ se zopet kadi duha pridigarske strastvenosti. Gospoda prestavljajo leco iz cerkve na veliko cesto in namesto Izveličarjeve besede čujejo grom sinajskega Boga, čigar zemski zastopniki so oni. Tako bučno trobentanje ne more biti po volji mož apostolskega mišljenja, ker ves ta brupni tam-tam nosi preočitni znak razčlenjenega samoljubja, ker zahteva, sicer prikrito a nedvoumno, da bi se ves svet poklanjal nekaternikom po načinu neugega seljaka. Pastirji se spreminjajo v najemnike, volkovi čuvajo čredo, zmote in izgubljene ovce se pobijajo, Kajnovo dejanje se ponavlja na slovenski zemlji! Dokaz temu so naročene udanostne izjave! Muožina je nerelevantna. Dovolj je jedna, druge pridejo same ker noben farman in farnik ni tako najiven, da bi zaostal v obligatni udanosti in zamudil priliko, pokazati se v rimsko-katoliškem svetu, preugodno priliko zlasti zato, ker ga nič ne stane, nego nerodno narejenega križa na papir. Ta „udanost“ je samo po sebi umevna in povsem naravna. Ali Vi kličete duhove, katerih ne bodo mogli pozneje ukrotiti, kajti to je nevarna agitacija, v kateri zavzemajo častno mesto c. kr. uradniki in prav zoper te obrnila se bode o svojem času preopasna nezaupnost in nevolja od Vas na ta način poučenih nižjih slojev. — „Slovenčevi“ Rimski in Dunajski kanonisti, kateri mečejo okoli sebe svoj dubovenski pesek, ne marajo razločevati gledé nezmotljivosti meje papežem in škofov. Vam pismoukim pravimo lajiki tako: Papež kot naslednik Petrove je nezmotljiv, kot človek pa je slaboten, kakor vsak. Kar pripustite in priznate gledé papeža, to tajite gledé škofa. Da, ta vam je več, ko sam Sv. oče, da, več ko načela Kristove vere, katera tolmačite „secundum beneplacitum“. Ljubljanski vladika, za njim „Slovenec“, pred njim pa že mnogi drugi pravijo, da je Kristus umrl vsled krive narodnostne ideje. To ni res! Umrl je po Božji volji in kot poklican odrešenik vsled krive judovske vere, katera je imela „Jehovi“ ali „Mesiji“ podjarmiti vse druge narode, je storiti brezpravne in je opleniti. Pa, dato non concessio, da je Spasitelj res postal žrtva krive narodnostne ideje, vprašamo: Kdo pa je bil nje nositelj? Ali ne višji pastirji in njih pristaši pismarji (doctores) „sveti“ farizeji, ki so se hvalili v cerkvi in zunaj cerkve. Ti so vlačili narod za sobo, ti so ga tiralci v pogubo! — „Slovenec“ žuga z božjo sodbo somišljenikom „Narodovim“. Odgovarjam: Sodbi tudi Vi ne utečete; čaka Vas morda še veliko hujša kakor nas. — Primerja nas krtom, ki rujejo pod zemljo. To niso nevarne živali, sudi se celo, da opravljajo koristno delo. Vse drugo pa je, če se Vi, ki se vsak dan hrani z božjo hrano, ne bojite in ne sramujete pri belem dnevu hoditi okoli, kakor rjoveči levi, trgajoč svetsko razumništvo brez raz-

Dalje v prilogi.

ločka. Ni ga lista brez epitetov. Mi smo Vam opravljivci, obrekovalci, lažnjivi, pohujševalci itd., itd. itd.; se držeč se stvari, zaganjate se vedno v osebe. Ta vzgled so Vam dali oni, ki stojé na čelu, R. K. Hočete li nositi posledice? Hočete li prevzeti odgovornost zanje? Mi ne žugamo! Zgolj referenti bodo, a poročati bodo imeli dovolj!

Iz Kranja, 27. oktobra. [Izv. dop.] (K zgodovini udanostnih izjav. — Pojasnilo gledé sprejem a preusvišenega gosp. knezoškofa.) Pred kratkim brali smo v „Slovenskem Narodu“ zanimivo pojasnilo, kako da se je skrpala preusvišenemu knezoškofu odposlana udanostna izjava gorenske občine Predoselje-Primskovo. Ko se je namreč po Predoselskem župniku sestavljena in občinskemu odboru predložena udanostna izjava v sji občinskega odbora bila odklonila, predelal je g. župnik izjavo in jo je, previdno ognivši se nezanesljivi, a jedino pravilni poti, ki vodi skozi občinski odbor, poslal s posredovanjem občinskega službe v podpis dvanaesterim zanesljivim možem, ki so slučajno občinski odborniki, in udanostna izjava občine Predoseljske bila je gotova. Odposlala se je na določeno mesto, ter takoj prijavila svetu v „Slovencu“, akoravno g. knezoškof menda nima nikake zveze s tem listom. Ali ni ta izjava pravcat „humbug“ in „pesek v oči“ nerazsodnim čitateljem? Vimenu občine odposlala se je izjava, katero občinski odbor nikoli ni potrdil, in o kateri je 7 odbornikov vednost dobilo še le iz „Slovenca“. Glasom §-a 41 občinskega zakona obravnavati se imajo občinske zadeve v odborovih sejah, katere sklicuje občinski predstojnik ali njega namestnik, na drug način sklicane ali zvršene seje občinskih odbornikov pa niso veljavne, in sklepi, ki se niso pogodili v zakonito sklicanih sejah, nimajo veljave za občino, niso občinski sklepi. Udanostna izjava Predoselske občine je torej kot taka neveljavna, in zna veljati le kot izjava 12 zasobnih mož. In vendar se razglaša kot izjava občine. Ali je to resnicoljubje one gospode, ki pri vsaki dobrni in nedobri priliki naprednjakom v obraz meče besedo „laž“? Ali ni to postopanje prav zelo oprto na neresnico, na laž, kajti, ali se ne pravi lagati pred svetom, če kdo javno in vedoma nepravilno prisoja sam sebi mandat, kateri mu ne pristoji? In če po merilu te udanostne izjave povprečno presojamo druge jenake izjave, pridemo do prepričanja, da so iste deloma le udanostni pojavi posameznih gg. župnikov, katere so oni sestavili morda celo po naročilu višjega kapiteljskega duhovnika, in katere so iz prijaznosti podpisali tudi nekateri odborniki. Vrednost tach kot občinskih izjav ne more biti velika. —

In ker imam pero že namočeno, hočem še o drugi reči spregovoriti par besed, namreč o poročilih „Slovenčevega“ dopisnika iz Kranja, v katerih le-ta popisuje naš vzprejem mil. knezoškofa. Dosedaj molčali smo o tej reči, ker nismo nikomur hoteli zagreniti prvega veselja slavnostnih dni. Ker pa dotični poročili z dne 10. in 14. oktobra t. l. nista vseskozi ugajali resnici, potreben je kratek odgovor resnici na čast. Za danes le toliko: Ni res, da bi v našem mestu osnovana bila kaka „silna in nadležna protiagitacija zoper razobešanje zastav ali zoper razsvetljavo“, ker take nasprotne agitacije sploh ni bilo. Nadalje tudi ni res, da bi bili naši meščani razsvetljavo sklenili in zvršili „brez vsacega najmanjšega prigovaranja in spodbujanja, brez vsake dresure“ (kakor piše „Slovenec“), kajti to se vendar pravi, ljudem prigovarjati ter jih spodbujati, če gospod dekan javno prosi v cerkvi zbrano ljudstvo, da naj se na dan škofovega prihoda zvečer od 6.—8. ure hiše v mestu razsvetlje. Mi nikomur nočemo kratiti zaslug, katere si je pridobil tu ali tam, zato radi spričujemo, da se je mesto razsvetljevalo le vsled te dekanove prošnje. Vsprejem pa, ki ga je naše mesto napravilo knezoškofu, veljal je njemu le kot višjemu dušnemu pastirju, kot vrhovnemu deželnemu duhovniku, nikakor pa ni veljal njemu kot politiku, pod česar pokroviteljstvom se je na I. katoliškem shodu napadala potrebna in prekoristna družba sv. Cirila in Metoda ter žalil prezasužen naš narodni prvoribitelj. Prevzvišeni prišel je k nam po svojih škofovsko-uradnih poslih, on prišel je blagoslavljat prenovljeni cerkvi ter birmo delit, in gledé na to njegovo duhovsko opravilo in na njegovo duhovsko dostojanstvo sploh pozdravilo ga je mesto достојно. Govoril sem z mnogimi meščani in na podlagi teh pogovorov smem meščanom na čast trditi, da naši, za narodni blagor vneti meščani

s škofijm vzprejemom nikakor niso hoteli kazati kako vzajemnost z ono nesrečno politiko, katera naš narod razdržuje in razcepljuje, ob jednem pa slabih in uničuje našo narodno moč na korist in veliko veselje naših sovražnikov zlasti ob koroških in goriških mejah. Naši zavedni meščani pa tudi zavračajo nadaljnjo dopisovalčevu trditev kot izrodek prebujuje njegove fantazije, trditev namreč, da so oni s tem vzprejemom „slovesno izrekli glasen protest“ proti postopanju svojega poslanca g. dr. I. Tavčarja gospodu knezoškofu nasproti, kajti na dr. Tavčarja pri temu vzprejemu nobeden mislil ni, in zoper njega nobeden ni delal kakih demonstracij. Mi poznamo gospoda dr. Tavčarja kot neustrašnega zastopnika našega naroda in kot tacega veže ga narodna dolžnost, da izpodbija našemu narodnemu razvoju pogubna načela in dejanja povsod, kjer se pokažejo. In če on vestno izvršuje to svojo dolžnost, stoji kakor zvest vojak, opasan z umom svetlim mečem, na braniku za narodni naš obstanek in napredok, nimamo nikakega pametnega povoda, da bi mu jemali zaupanje, katero smo njemu, kot našemu poslancu, jasno izrekli meseca julija t. l. na shodu v Kranji. Če se g. dopisniku zdi Tavčarjevo postopanje „neslano“, ne zavidamo ga za njegov ukus, mi pa gospoda doktorja le prosimo, da naj v resni sedanjih dobi, ko žalibog vidimo zmiraj bolj zginjevati pravo rodoljubje, tudi nadalje, kakor do sedaj, krepko k višku drži prapor naše narodne prihodnosti. —

Iz Idrije 23. oktobra [Izv. dop.] (Naša narodna borba in Trevnova brošura.) Zadnji čas začeli so nekateri tukajšnji klerikalci-fanatiki na vso moč razgrajati. Sijajna veselica podružnice družbe sv. Cirila in Metoda razburila je njihove duhove. Po zloglasnem „pripravljalnem kat. shodu“ so bili začasno potihnili in še le pred kratkim časom so se zopet oglasili s tem, da so jeli napadati vse javno in zasebno življenje v Idriji, napadati na takó ostuden način, za kateri so zmožni le ljudje, ki nimajo nikake sramežljivosti več. Poštnejši klerikalci sami so kar strmeli nad dotičnim dopisom, in kolikor toliko postala sta jim zoperna stranka in list, ki na tako nesramen način napada o sebe in zasebno življenje, — ki kupiči obrekovanje na obrekovanje, a ne prekliče ničesar, zadušenja ne da, ker mu je namen obrekovati. Naredilo se je sicer potrebne sodne korake, da se kaznuje očitanje sleparje in drugo sramotenje, a posameznikom ni se zdelo vredno odgovarjati, ker dopis obsoja samega sebe in vso klerikalno stranko.

V naglici ali zmedenosti pozabil je omenjeni dopis na „Delavsko bralno društvo“, ta tru v njihovi peti. A to pozabljaljivost popravili so kmalu, „Več meščanov in davkopalčevalcev“ (!? z imeni na dan, ako je res!) poslalo je v „Slovenca“ vest, „da se v sobi „Del. bral. društva“ skoraj vse noči do ranega jutra popiva in razgraja“. — Na poslani popravek društva je baje prejel „Slovenec“ dva dopisa, ki mu potrjujeta, „o ponočnem razgrajanju, ki se godi v hiši, kjer ima „Delavsko bralno društvo“ svojo sobo“. — Že iz teh dveh notic se vidi, kako se zvijajo in umikajo s svojo lažjo. Poprej „v sobi“, sedaj le v „hiši“, a ne jedno ne drugo ni res, o čemer je dalo pismeno potrdilo županstvo samo, o katerem se ne more trditi, da je „liberalno“. In to potrdilo poslalo je društvo „Slovencu“, da se prepriča o laži in obrekovanju svojega „zanesljivega dopisnika“ ter popravi krivico, katero dela društvo in hiši, v kateri to stanuje. A „Slovenec“ molči! Potem se pa še drzne v bojevanji proti „Slov. Narodu“ nazivati se „pošten list, ki sam vselej rad popravi zmoto ali zadosti krivici, če jo je komu delal“ (Gl. št. 239). Ako bi tako delal kak židovski list, bi se mu še oprostilo, a „Slovenec“, kot katoliški list, urejevan od katoliškega duhovnika, se ne more opravičiti. On ima vedno na jeziku, daje „vera v nevarnost“, a ne pomisli, da spravlja ravno s tem vero v nevarnost, da obrekuje in hujška ter tako trga iz vernih src našega pobožnega naroda zaupanje v pristnost njegovega katoliškega mišljaju in onih, kateri stoje za njim. On torej spravlja vero v nevarnost, ne pa mi! To je že večkrat dokazal, zato imamo pravo mu to očitati, a „kdo se prava poslužuje, nikomur ne dela krivice“, trdili so že starci Rimljani.

Malo pristašev ima tu klerikalna stranka, a kolikor jih ima, ima jih zato, ker ne vedo, kaj delajo, ker so zaslepjeni ali pa nimajo niti pojma, za kaj se gre. A pride čas, in ta ni več daleč, ko

bodo vsi Idrijčani jedini za svojo narodnost, vero in gmotni napredek. Vsi, ki imajo količaj soli v glavi, bodo složni, ko sprevidijo, da ono plašilo o verski nevarnosti ni drugega, kakor hinavski plašč, pod katerim hočejo nekateri utrditi svojo s a m o vlad o in s tem koristiti le svojemu žepu in časti hlepnosti. Ta namen imela je tudi brošura, katero je spisal in raztrošil po Idriji gosp. V. T r e v e n. Lupina te brošure je katoliški shod v Ljubljani in v Idriji, a njen jedro — Trevnove „zasluge“ za blagor Idrije. Čitali smo jo pazljivo, da bi izvedeli, kaj dobrega je storil pisec „svojim predragim in ljubljenim rojakom“, a ko smo jo končali, smo si mislili: „če bi bil molčal, bi bil še modrijan ostal“. Pisec se pritožuje, da se ljudje o njem lažejo in ga obrekajo, kar se nam pa jako čudno zdi, kajti baš zadnji čas se ga je puščalo prav pri miru, ker naj se računi z ničlami, kakor se hoče, je rezultat vendar zopet le — ničla. Zato tudi mi ne nameravamo obširnejše baviti se z njim, ker s tem je gosp. pisec le za jeden „fiasco“ bogatejši. Povedati mu moramo, da „lastna hvala se pod mizo valja“, in naj še tako zatrjuje, da piše „brez puhle in našopirjene samohvale“ (str. 1, 12) da bi pokazal svoje „pošteno srce“ (str. 12). — mu vendar nobeden mislitelj ne mara verjeti. V deveta nebesa povzdigne kot svojo zaslugo to, kar je bila njegova dolžnost, dolžnost tem bolj, ker le od Idrijskih žuljev je obogatel in od Idrijčanov živi še sedaj. Ako bi bil res kaj storil za blagor Idrijčanov, ako bi se bil res „toplo potegoval“ za nje, ako bi jih bil res „vedno k dobremu spodbujal“ itd., bi se ne smel s a m hvaliti, temveč nadejati se plačila vsaj od Onega, ki vse dobro plačuje, vse hudo kaznuje. Za svoja dobra dela dobri gotovo plačilo; a mi, po svoji človeški razsodnosti, ne moremo priznati njegovih „zaslug“, tem manj sedaj, ko smo jih čitali v njegovi brošuri. Ne glede na to, da navaja večino neresnic, smatra to kot svojo zaslugo, v čemer je korenito propal. Delavci prišli so ga prosit za pomoč, a on jim je le „odločno svetoval, da naj gredó sami k rud. nadsvetniku“. Še le poslej prošil je baje tudi on za-nje, — a dosegel ni ničesar (2). — Šel je k ministru, „a vse, kar je gosp. minister obljudil, splaval je po vodi“. (3). — Šel je tudi v Ljubljano, a dosegel — zopet ni ničesar. Pardon! dosegel je pač, da „pota prošnjam bila so zaprta vsled tega sedaj polnoma in neznosno stanje delavcev trajalo je dalje, a začeli so jim deliti še prav nezdrava, črviva žita“. (3). — „Na podlagi mojih (piščevih) poročil“ interpeloval je knez Windischgraetz ministra Falkenhayna zaradi Idrijskih razmer, a ta je najdolčejše odbil in zavrnil njegova „poročila“, — zato je predlagal njegovo imenovanje častnim meščanom. Zasluga za zaslugo! Zato se pohvali g. pisec, da „se je na podlagi teh (njegovih) prošenj (!!!) tudi plača (delavcem) od leta do leta primerno zboljšavala“ . . .

Take in jenake so njegove zasluge, zato glejte, da ga podpirate in izvolite županom — ker tak mu je namen!

Iz Dolenjskega 27. oktobra. [Izv. dop.] (Hvaležno delo za čestito duhovščino in druge.) Na Dolenjskem griža precej hudo razsaja. Ona pobira več ljudi kot drugod kolera. — Kakor malokje, je na Dolenjskem malo zdravnikov in velika Dolenjska nima bolnišnice. To je velik nedostatek. Na dol. Štajerskem imajo v Brežicah, Celji, Mariboru ter Ptuju velike deželne bolnišnice, na Kranjskem je samo jedna in ta daleč tam v Ljubljani. Ako kolera tudi na Kranjsko pride in to bo brž ko ne, ker, če drugi ne, jo bodo železniški delavci na Dolenjsko spravili, potem se bodo vidilo, kaj se je opustilo, ko se doslej še ni bolnišnica v Novem mestu po deželnih organih napravila. Neglede na to, da bodo ljudje umirali v budem številu, bodo dežela, bodo občine morale neznansko veliko denarja v to obrniti, da samo temu zadostijo, kar bodo vlada zdravstvenih provizoričnih naprav tirjala.

Dolenjec malo na to porajta, če ima dobro stanovanje, hišo. Kmet naš je po večjem v letu na polju in v prejšnjih časih, ko je vino še cenó bilo, je rad po zimi v krčmi, ali pri svoji, ali sosedovi zidanici dneve prebil. Ni se mu toliko potrebno zdelo, kaj denarja obrniti v to, da si hišo sezida. Večina kmetij nima stranišča in tiste, ki ga imajo, ga imajo daleč stran od hiše. Pride kužna bolezni in ubogi bolniki hodijo iz postelje ven slabo blečeni in tudi bosi. —

Naš kmet ni tako reven, da bi ne premogel kaj obrniti za vzdržanje svojega in svojih zdravja. Ali nobeden ga ne uči. Kakor kmet povsed, je tudi naš glede zdravja in smrti fatalist. — „Kedar Bog hoče, pa gremo pod travo.“ — Na utrjeno narav svojo zida, se zdravi sam in tudi v vročinski bolezni z vinom in žganjem. Čuda, da več ljudi pri nas na deželi ne umre; jeklene narave so to. Pa če bi jim prišel od kakršne autoritativne strani poduk, bi ne mogla kakršna kužna bolezni tako grdo razsajati, ko na pr. sedaj griža po Dolenjskem. Ali kaj hočemo, ljudje slišijo iz prižnic ob časih kužnih bolezni navadno le to, da so take bolezni šiba božja za grehe. Večina g. duhovnikov radi nesrečo, ki po kužni bolezni pride v deželo, devljejo na ta rovaš. Pa Bog ni tako neusmiljen. Ni res, da kužne bolezni zaradi tega nastanejo, ker so dolični ljudje, ki na njej umrijo, Bogu se zamerli. Redkokrat ljudje na kugi umrijajo, kojim se boljše godi, ki se zamorejo dobro obleči, ki se tečno prehranijo in ki niso izpostavljeni vsem vremenskim nezgodam. Kužne bolezni meje reže najhujše razsajajo. In bogatejši gotovo več grešijo zoper zapovedi božje, nego renejši, kojim manjka za greh dosti podlage. — Naše ljudi tedaj učiti, da je kuga božja kazen in da nič ne pomaga, se tej božji kazni zoperstavljati, ni umestno, naš fatalist potem nič ne stori, da bi vsaj zaprečil razširjevanje kakršne kuge. — Lahko je potem umeti, ako naši ljudje na zdravniška navodila ob času kuge nič ne porajtajo, se istim celo zoperstavljajo. Ako bi se ljudje v tem oziru drugače poučevali in bi se jim reklo, da so kužne bolezni nalezljive, da se mora uničiti vse, kar bi nalezljivost istih utegnilo pospešiti, ali, da se zamore človek v večini slučajev obvarovati pred njo, ali vsaj ložje ozdraviti, bi naš kmet, ki ima toliko razuma, tudi v tem pogledu se ne vdal fatalizmu.

Korist iz nauka, da so kužne bolezni kazeni za grehe ljudij in vera v ta nauk tudi nič ne basne. Naš kmet si ta nauk le zapomni, da nič ne potrosi v zdravljenju, v propilaktične naprave; to njegovi stiskavosti služi, ali zaradi tega živi naprej, ko drugekrati in greši ko prej ali pa še več.

Ker imamo s tem na Dolenjskem računati in ker manjka tu zdravnikov, bolnišnic, ker imamo po večjem slabo pitno vodo, — (v Novem mestu pijejo tudi dejekte, ki iz stranič v Krko prihajajo.) bi bilo dobro, ako bi se naši g. duhovni gledali kužnih bolezni postavili na stališče zdravniške vede, zdravniških propilaktičnih naprav in našemu kmetu ne pridigovali onega fatalizma, koji sem gori omenil.

Kolera prihaja že blizu Kranjski. Naši ljudje hodijo na Slovaško, v Ameriko čez Hamburg in pribajajo zoper domov. Gradba dolenjskih železnic bude spomladji na tisoče delavcev privabila v naše kraje, bolnišnice ni, zdravnikov primankuje; pride komaj jeden zdravnik na 30 tisoč ljudi in prihodnje leto morebiti na 40 tisoč. C. kr. okrajni zdravniki imajo v času kakršne kužne bolezni toliko opraviti samo s tem, kar jim vlada naklada storiti, da se po vseh krajih kakega c. kr. okrajnega glavarstva propilaktične naredbe izpolnjujejo; z zdravljenjem posameznih bolnikov se ne morejo dosti v kvarjati; drugih privatnih zdravnikov pa ni. — Naj tudi deželnici odborniki te naše dolenjske nedostatke nekoliko v ozir jemljejo in sicer že zdaj, da ne bodo po toči zvonili, ali zdravnika klicali na pomoč, ko bode bolnik že na mrtvaškem odu ležal. Ker dežela ne more lahko 100 tisoč potrositi za bolnišnico na Dolenjskem, naj se vsaj s konventom milosrđnih bratov dogovori gledali naprave bolnišnice. Tako bode na pol ložje šlo. Skrbite tedaj, dokler je še čas.

Domače stvari.

(Chronique scandaleuse.) Pred par dnevi priobčil je „Slovenec“ posebno ostro udostojno izjavo tržkega starešinstva Motniškega, v kateri je ta korporacija slovesno protestovala zoper „trinoške napade brezverske napredne stranke“ na osebo preuzvišenega gospoda knezoškofa. Nam se je ta silna radikalnost vrlih Motničanov takoj sumna zdela in nismo se motili. Iz avtentičnega vira pozvedeli smo, da se ta izjava nisklepala in sklenila, kakor bi bilo to temeljem občinskega zakona jedino pravilno in zakonito, v seji občinskega odbora, ampak na ta-le način: Župan dobil je izjavo od tretje strani, sestavil je ni niti on, niti jo je odobril odbor; s to usiljeno izjavo pa je potem letal jednajst-

letni sinko županov od odbornika do odbornika rekoč: Našata prosijo, da bi to le podpisali. Sedem odbornikov je res slepo podpisalo, osmi pa je rekel tistemu čudnemu občinskemu slu: „Ti povej ati, naj skliče sejo, ako hoče, da budem jaz kaj podpisal. Tako so se tedaj zlorabljali v interesu umazane reklame za katoliški shod možje od strani, od katere se jim je še pred kratkom oditalo, da ga ni moža v trgu, ko bi ga tudi po dnevi z lučjo iskal. In ker se je vse moralogoditi v največji naglici, je tudi umevno, da je Slovenec napravil iz župana Cenne-ta Cemeta, iz župnika Goloba Golobnika (!), iz odbornika Korošica Korvicia iz Piskarja pa Pirkarja. Naglica pač nikjer ni dobra — niti pri udanostnih izjavah! — Istotako nezakonito skrpala se je udanostna izjava Smledniške občine, kajti nosil jo je ad circulandum občinski sluga, trdeč, da tu gre zoper gospodo brez vere (gotovo poklican interpret!). In ker je bila tudi tu stvar nujna, zadovoljen je bil, da je podpisala ime nekega odsotnega odbornika pestunja (!), drugega odbornika, ki se je izgovarjal, da ga roka boli, pa je sluga sam podpisal. — Ponekod pa se je zopet reklo odbornikom, naj se podpišejo, da so s škofom, kontent in drugačia nič. — In tako dalje cum gratia in infinitum, a tudi tu lahko postrežemo z imeni. To so tedaj tiste sijajne enuncijacije narodne volje in narodovega prepičanja, tako se v nedolžne udanostne izjave, proti katerim bi tudi mi ničesar ne imeli ugovarjati, utihotaplajo najpodlejši napadi na narodno stranko. In take izjave drznejo se potem gospodje predlagati svojemu cerkvenemu predstojniku, kot pristen izraz mišljenja njegovih ovčic. Pomilujemo! — Prihodnjč, ako treba, še kaj več!

(Slovensko gledališče.) Opozorjam, že jedenkrat na današnjo slovensko gledališko predstavo nove veseloigre „Pokojni Toupinet“. Gledališki list prijavili smo že včeraj. — Bodoči mesec bodo slovenske predstave nastopne dni: V torek (vseh svetih dan) dne 1. novembra (Mlinar in njegova hči), v nedeljo 6., v sredo 9., v soboto 12., v četrtek 17., v nedeljo 20., v sredo 23. in v soboto 26. novembra.

(Žensko učiteljišče v Ljubljani.) Ministerstvo za pouk dovolilo je, da se počenši s šolskim letom 1894/95 popolni Ljubljansko žensko učiteljišče suksessivo na štiri tečaje. V šolskem letu 1894/95 odpri se bodo prvi, drugi in četrti tečaj, v šolskem letu 1895/96 prvi, drugi in tretji, v šolskem letu 1896/97 pa vse štirje tečaji. Dosedaj običajni tečaj za učiteljice ročnih del pa se bude opustil od bodočega leta naprej.

(Mestna magistrata komisija) jako pridno ogledujejo hiše po mestu, posebno dvorišča in straniča po gostilnicah. Gostilničarjem se je naročilo, da morajo notranje zidovje stranič ometati s cementom in opleskati z oljnatim barvom, v pisovarje pa uvesti vodovod, da jih bude vedno spiral. Tudi se je naročilo gostilničarjem, da polože samo po jeden komad kruha na mizo, da se tako zabrani razvada, pretipati ves kruh, kar ga je na mizi. Strogo se je tudi naročilo, naj bodo brisalke (servijete) čedne. Popolnoma odobravamo skrbljivost mestnega magistrata, oziroma mestnega fizikata, a po nemškem pregovoru: „Wozu denn in die Ferne schweifen“ itd. opozorili bi ga na prodajo kruha pred magistratnim poslopjem. Ta kruh, ki se tako rekoč po tlaku valja, je razpostavljen solncu in dežju, prahu in mijazmam nasproti stoječih fijakarskih konj, odpadkov itd. Ker se tu prodaja večinoma le stari kruh, ki se je iz gostilnic kot neporabljen vrnil in je bil po raznih kupovalcih Bog zna kolikrat že obtisan, je gotovo dosti pripravniji vzprejeti kal za kakršno bolezen, nego kruh v gostilnicah. Tu bi bilo pač potrebno poseči vmes. Tudi bi mestni magistrat opomnili na onesnaženje mestnih ulic, katero je običajna grda razvada in se ne dogaja skoraj v nobenem drugem mestu tako često, kakor v Ljubljani. Ako je premalo pisovarjev, naj jih mestni magistrat da postavi, onesnaževalci ulic pa naj se strogo kaznujejo.

(Bitka pri Kustoci.) V redutni dvoranu razstavljen je od včeraj velikanski plastično izdelani umotvor g. Emila Horvitza, predstavljajoč bitko pri Kustoci dne 24. junija 1866, v kateri je bila v oglu tudi večina naših slovenskih polkov in lovskih batalijonov, izmej katerih nam je omeniti posebno domači 17. polk, 7. lovski bataljon in koroški 7. polk, v katerem je mnogo Slovencev. Plastična podoba te znatenitve slavne bitke kaže pamčen važni trenutek, ko je avstrijska vojska proti 5. uri popoludne ob-

količi Kustočo in Monte Torre ter tako odločila zmago, tako natančno, da si tudi nevojak lahko živo predstavlja vso bitko. Najmanjša stvarica izdelana je z največjo točnostjo in marljivostjo, vsa pokrajina je posneta tako izborna, da ne more biti bolje. Na stotine dreves, na tisoče vojaških skupin izdelano je tako minucijozno, da se spozna uniforma vsakega posamežnega vojaka. Posebno dobro izdelane so vasi in posamične hiše, mej katerimi nahajamo tudi „Casa cavalchina“, kjer si je vrli naš rojak gospod vitez Zitterer s svojim pogumom priboril viteški red in naslov. S kratka, to je umotvor, ki zasluži v vsakem oziru, da si ga ogleda vsakdo. Podoba zavema skoro večji oddelek redutne dvorane in je sestavljena iz 80 po jeden meter v kvadratu velikih plastičnih plošč, ki so zložene v celoto, obsegajoča nad 80 kvadratnih metrov. Gospod Horvitz potreboval je 8 mesecev, da je izdelal ta umotvor, ki ga je stal nad 20.000 goldinarjev. Poklonil ga je vojnemu muzeju na Dunaju. Včeraj popoludne odpri se je razstava podobe na slovesen način. Navzoči so bili: g. dvorni svetnik baron Hein, Nj. eksceleanca podmaršal vitez Šilchawsky, generalmajor Fuchs, polkovnik vitez Gariboldi in mnogo gg. častnikov, dež. glavar Detela, c. svetnik Murnik in dež. odborniki, župan Grasselli in nekateri mestni odborniki. Fotografske slike zanimivega umotvora videti je v prodajalnici g. Kollmana, v knjigarni Kleinmayer-Bamberger in v prodajalnici gosp Tilla.

— (Ogenj.) Včeraj popoludne po 5. uri naznani so trije streli z gradu, da gori v mestu. Pod streho g. Dolenčeve hiše v gledaliških ulicah uneli so se tramovi, ki so vzdani bližu dimnika, katerega so izžigali dimnikarji. Sreča je bila, da so domači delavci kmalu zapazili ogenj in takoj odvrnili z marljivim gašenjem največjo nevarnost. Ko bi se bil ogenj razširil, utegnil bi bil postati jako nevaren, ker ima g. Dolenc velika skladisca voska in strdi in je Auerjeva pivovarna v najožji dotiki z Dolenčevim hišo. Ogugešno društvo prihitelo je takoj na lice mesta in popolnoma pogasio ogenj. Gosp. Dolenc, ki je sam pridno gasil, opekel se je nekoliko na hrbitu, gasilec Breskvar pa si je ožgal obliko. Na pogorišči bila sta tudi navzoča g. dvorni svetnik baron Hein in g. župan Grasselli.

— (Promenadni koncert.) Jutri dopoludne ob 1/2.12. uri je promenadni koncert — menda zadnji letosni — v „Zvezdi“, pri katerem svira domača vojaška godba 17. polka.

— (Tedenški izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljanske) od 16. do 22. oktobra. Novorojencev je bilo 14 (= 23 4 %), umrlih 23 (= 38 5 %); mej njimi za tifuzom (legarjem) 1, za grižo 6, za vratico 1, za jetiko 5, za različnimi bolezni 10. Mej umrlih bilo je tujcev 7 (30 4 %), iz zavodov 10 (43 4 %). Za infekcijoznimi bolezni so oboleli za škarlatico 1, za grižo 11, za oslovakim (dušljivim) kašljem 5, za vratico 1.

— (Mrtvega našli so) na podu gostilničarja Zupančiča v Laničah v četrtek zjutraj 51 letnega gostača Antona Misbarja. Zavril je bil prejšnji dan obilo žganja in vina, kar je bržkone prouzročilo naglo njegovo smrt.

— (Slovenski poslanci pred svojimi volilci.) Dne 23. oktobra vršilo se je v Konjicah zborovanje ondotnega katol. polit. društva in z jedno volilski shod, sklican od drž. posl. Robiča. Društvo volilo je za novega predsednika g. Vohu, in za tajnika vikarja g. Tomažiča, potem pa je poročal posl. g. Robič o splošnem političnem položaju, o šoli, vinski carini in premembri zakona o domovinskih pravicah. Gledališča na imenovanje barona Heina za vodjo deželne vlade v Ljubljani in gledališča na postopanje dež. šolskega sveta v Gradiču izposteval je končno g. poslanec, da je mogoče, da pride kmalu čas, ko slovenski poslanci ne bode mogli več ostati v vrsti zastopnikov, ki so prijazni vladni grofu Taaffe. Volilci so mu v tem pritrdirili in on ima torej proste roke. — Pri tej priliki pojasnili je tudi gosp. dr. Rudolf protiustavne krivice, ki se godi Slovencem v Konjiškem okraju in predložil nekoliko resolucij, ki so bile vzprejete z navdušenjem. Posl. Robič je obljubil, spraviti vse izrečene pritožbe v drž. zboru v razgovor. — Dne 2. oktobra t. l. je sklical deželni poslanec za Slovenjgrški okraj, g. dr. Lipold shod volilcev v Stari trg, da bi jim poročal o svojem delovanju. V lepem govoru

Dalje v prilogi.

je slikal g. poslanec delovanje slovenskih poslancev v deželnem zboru sploh in posebej še svoje. Opozorjal je pred vsem svoje volilce na to, kako težavno stališče imajo slovenski poslanci v štaj. deželnem zboru. Kako težko jim je kaj doseči, ker vedno proti njim glasuje nemška liberalna stranka! Po tem uvodu je poročal najprvo o šolskem vprašanju ter bičal velike nedostatke in krivice, ki se godé štajarskim Slovencem po ljudskih šolah v narodnem oziru. Poročal je tudi gosp. poslanec o kmetskem vprašanju. Deželni zbor je delal na to, da bi se bolje uravnala sedanja, v marsikaterem oziru krična domovinska pravica. Sklenila se je tudi nova postava glede na omejitve proste ženitve, pa ni prejela Najviše potrditve. Nadalje je poročal, kako se je delovalo za zboljšanje propadajočega kmetstva stanu. Kmets bolj in bolj stiskajo visoki davki, razne priklade, slabe letine itd. Zdravo kmetijstvo pa je podlaga države, torej zabteva korist države in je tudi njen dolžnost, da mu pomore. Navzoči volilci so z velikim zanimanjem poslušali ves govor in posebno ob sklepu burno izražali svojo polno zadovoljnost. Po govoru se je g. poslancu zahvalil kmet Vivod v imenu svojih tovarišev s prisrčnimi besedami.

— (Pouk o sajenji amerikanskih trt.) Nedavno imel je g. Belé, potovalni učitelj za sadjerejstvo in vinarstvo v Mariboru, v Podvrhu pri Sevnici poučni govor o sajenji amerikanskih trt. Župani občin, koder so gorice, oglašajo se za tak pouk lečko pri deželnem odboru v Gradiči ali pa naravnost pri vinorejski šoli v Mariboru. Poučevanje je brez stroškov za dotično občino. Želite je, da se prav mnogobrojno oglašajo županstva iz vino-rodnih krajev.

— (Nesreča na koroških železnicah.) Kakor se poroča, je načelnik postaje v Grabštajnu Karol Fellner, o katerega ponesrečenji smo govorili včeraj, s samomorilnim namenom skočil pod vlak. — Isti dan nekoliko ur pozneje zadel je to vorni vlak na Grabštajnskem kolodvoru ob nekoliko voz, stojetih na skladiskem tiru. Kurilec Kera iz Maribora padel je vsled tega s stroja in se poškodoval tako, da je kmalu potem umrl. — Pri Ricarjevi vesi pa je povozil tovorni vlak neki voz in je konj bil usmrten. Dve ženski sta namreč, vozeči se na semenj v Celovec, samovlastno odprli cestno pregrado in prišli tako na železniški tir, ko je prihitel vlak. Ženski sta še imeli čas pobegniti, voz s konjem pa je vlak razdrobil.

— (Poštne razmere.) Pod tem zaglavjem in s posebnim ozirom na znana „Slovenčeva“ članka „Res postalicae“ piše „Nova Soča“, omenjajoč govor g. dra. Gregorčiča v državnem zboru in g. Hribarja v deželnem zboru kranjskem, nastopno: „Proti govoru“ g. Hribarja oglasil se je — čuje in strmite! — Ljubljanski „Slovenec“ ter zagovarjal sedanjo poštno upravo, zlasti pa: „pravičnega in kot zlato čistega preglednika Corà“ ki je bil „zavratno napaden.“ Svojim očem nismo verjeli, ko smo čitali tako pisarenje v slovenskem časopisu. Mi Primorci, ki poznamo tetra in obisti g. Corà, odložili smo z bolestnim nasmehom „Slovenca“ iz rok ter pomilovale vzprejeli na znanje tako „narodno“ brambo laškega uradnika. Kak mož je ta in kako je njegovo „pravično in kot solnce čisto“ delovanje na Kranjskem, razvidno bo iz sledenega prizora: Tam poleti bili so vsi poštarji v Soški dolini poklicani v Trst, da so se dogovorili o novi poštni zvezi Gorice z Bolcem. Gospodje poštarji so kot pravi možje zastopali svojo stvar. „Pravični in kot solnce čisti“ g. Corà se je pa čudil, kako je mogče, da se poštarji upajo tako moško postaviti na tako stališče, ki ni povsem po volji višjih gospodov. Zaradi tega se je jezik na poštnega nadzornika primorskega, da ne „kar nifla“ svojih poštarjev tako, kakor Corà kranjske. In taki može se še zagovarjajo v slovenskem listu? Pomilujemo, da se v dosedanji združanosti morejo iz strankarske zasplojenosti rotiti take duhteče „narodne“ rožice. Vse, kar narodnjaki storijo, treba teptati v blato — evo priljubljene maksime novodobnega „delovanja na katoški podlagi“.

— (Delavskemu podpornemu društvu v Trstu) podaril je upravni odbor banke „Slavije“ v Pragi sveto 50 gld.

— (Zadel jih je v srce.) Glasovita „L’ Istria“, glasilo dež. odbora isterskega in zborove večine v Poreči, bavi se v poslednjih številkah obširno z delovanjem avstrijske delegacije. Naravno

je, da obrača posebno pozornost na vrlega delegata Spinčiča. V zadnji številki ima kar tri članke jedino o tem predmetu ter se zaganja v vsakem v Spinčiča. To je pač naj bolji dokaz, kako je do zivega segel gosp. Spinčič z izbornimi svojimi govorovi istrskim Labonom ter jih zadel upravo v srce.

— (Sleparski agenti) Po Istri klatijo se nekateri ljudje, ki skušajo razširiti mejo slovenskimi prebivalci laž, da sta slovenska poslanca dr. Laginja in Spinčič v državnem zboru glasovala za zloglasno vinsko klavzulo, katere neugodne posledice tako britko skušajo vsi naši vinogradniki. Na drugi strani pa zatrjujejo ti politični sleparji, da sta italijanska poslanca Rizzi in Bartoli glasovala proti klavzuli. To pa so le volilske agitacije najnižje vrste, kajti znano je, da je ravno nasprotno resnično, da sta namreč Laginja in Spinčič bila odločna nasprotnika nesrečne klavzole, italijanska poslanca Bartoli in Rizzi pa da sta glasovala za njo.

— (Gg. pevci in društva „Ljubljane“) naj se polnoštevilno udeleže zadnjih dveh pevskih vaj v poučevanji žlostink, ki se bodo pele vseh svetih dan na tukajšnjem pokopališču. Predzadnja vaja je v nedeljo popoludne ob 4. uri, zadnja pa v ponedeljek ob osmih zvečer.!

— (Izvažanje hrvatskih opank.) Še pred malo leti bile so hrvatske opanke le malo poznate izvan Hrvatske. Danes poznajo jih v Francoski, Angleški in v Ameriki in v nekako modernizirani obliki nabajamo jih celo v svetovnih kopališčih. Iz Reke izvažajo se čimdalje večje partie hrvatskih opank preko morja. Za tako izvažanje treba je poseben način, kako se stisnejo opanke druga na drugo, da zavzamejo le malo prostora, ker drugače jih dotično društvo „Adrija“ na Reki, ki se peča s tem izvažanjem, neče sprejeti.

— (Desetletnica gospodinje Avguste Nigrinove v Belem gradu.) Dne 23. t. m. praznovala je naša rojakinja gospodinčna A. Nigrinova desetletnico svojega glumovanja na narodnem gledališču v Belemgradu. Obiskovalcem slovenskega gledališča je gotovo še v dobrem spominu iz časa, ko je sodelovala pri slovenskih predstavah, kakor pozneje njeni dve sestri. V Belegradu povzdrnila se je na stopinjo odličnih srbskih igralk in jo kritika in občinstvo naudošeno proglašata kot tako. Igrala je ulogo Klare v igri „Ljubav in ponos“. Kritika priznava, da je njeni igri bila upravo umetniška in da je zasluzila odlikovanje in znake hvale in spoštovanja. Pevsko društvo „Davor“ priredilo ji je pred početkom predstave zastaveničko in jo v slovesnem sprevodu oddelilo v gledališče. Občinstvo jo je kar obsulo z venci in cvetlicami in dobila je mnogo dragocenih daril od raznih društev in posamičnih priateljev umetnosti. Čestitamo!

— (Razpisana učiteljska mesta.) V šolskem okraju Celjska okolica razpisana so nastopna mesta: podučiteljsko mesto na dvorazredni ljudski šoli v Galiciji pri Žalcu, IV. plačilni razred in brezplačno stanovanje; podučiteljsko mesto na štirirazredni deški ljudski šoli v Št. Juriju ob juž. žel., III. plačilni razred; podučiteljsko mesto na dvorazredni ljudski šoli v Frankolovem pri Vojniku, IV. plačilni razred in brezplačno stanovanje. — V Konjiškem okraju: mesto učitelja in voditelja na jednorazredni ljudski šoli v Rakovcu pri Vitanju, III. plačilni razred in prosto stanovanje; podučiteljsko mesto na dvorazrednici v Št. Jarnej, pošta Sv. Duh v Ločah, IV. plačilni razred; podučiteljsko mesto na petrazrednici pri Sv. Duhu v Ločah, IV. plačilni razred in brezplačno stanovanje; podučiteljsko mesto na dvorazrednici v Prihovi pri Konjicah, IV. plačilni razred in brezplačno stanovanje. — V okraju Šmarje pri Jelšah: podučiteljsko mesto na petrazrednici v Šmarji pri Jelšah, III. plačilni razred; podučiteljsko mesto v Slivnici pri Št. Juriju, IV. plačilni razred in brezplačno stanovanje. — V Laškem okraju: učiteljsko mesto na štirirazrednici v Trbovljah na Vodi, III. plačilni razred, brezplačno stanovanje in kurjavo; podučiteljsko mesto na petrazrednici v Hrastniku, III. plačilni razred in brezplačno stanovanje. — Opremljene prošnje za katero teh mest vložiti je do 30. novembra pri dotičnem krajnem šolskem svetu. — Nadalje je razpisano podučiteljsko mesto v Šmartnem na Pohorji z dohodki III. plačilnega razreda (prošnje do 15. novembra) in nadučiteljsko mesto na dvorazrednici v Planini pri Sevnici (prošnje do 10. decembra).

Telegami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 29. oktobra. Deputacija hrvatskih in slovenskih velikošolcev pozdravila danes Spinčiča in izrazila solidarnost z njegovim govorom v delegaciji.

Dunaj 29. oktobra. Bivši deželni glavar kranjski Kaltenegger umrl.

Dunaj 29. oktobra. Cesar ogledal si je danes dopoludne kolero-bolnico za silo, osnovano od prostovoljnega rešilnega društva in izrekel funkcionarjem svoje popolno priznanje.

Praga 29. oktobra. „Narodni Listy“ javljajo, da je vlada razpustila občinski svet Vodnanski.

Črnovce 29. oktobra. Vojaška pomoč, dodeljena orožnikom, ki branijo izseljevanje na Rusko, je odkorakala, ker je izseljevanje prenehalo. Od 200 izseljencev se je večina že povrnila ali se pripravlja za vrnitev. Zaprtih je več kmetov in cerkveni organist Ivan Horodiški, glavni agitator za izseljevanje.

Sevila 29. oktobra. Kralj skoro popolnoma okreval.

Lisbona 29. oktobra. Angleska ladija „Rumania“ pogreznila se je pri Fozarelli. Od 63 potnikov in 67 mornarjev se je rešilo samo devet osob. Kapitan je utonil.

Razne vesti.

* (Električna razsvetljava v Bolzanu in Meranu.) Kakor že naznanjeno, nameravata mesti Bolzan in Meran uvesti skupno električno razsvetljavo, ob jednem pa uporabiti elektriko tudi kot gonilno moč za obrtna podjetja, kakor je to že zdaj v Tridentu in v letovišči Arko. Vodno moč vzeli bodo iz padcev Adiže nad Meranom. Pripravljalni pogovori imeli so povoljen uspeh in se utegne v kratkem uresničiti nameravano podjetje.

* (Največji nemški vojak.) Te dni vzbujal je v Ohligsu na Nemškem na dopustu bivajoč vojak splošno pozornost. Velikan zove se Pritzschau in je rojen v Urdenbachu ter je največji vojak vse nemške vojske. Služi v 1. gardskem pešpolku. Ko so ga potrdili v Düsseldorfu niso ga mogli spraviti pod mero. Visok je 2.06 metrov ali 6 čevljev 7 $\frac{1}{4}$ palca. — Te dni fotografirali so ga skupaj z najmanjšim nemškim vojakom, malim carevičem. Velikan dobil je jedno teh slik v spomin.

* (Zagovornik fin-de-siècle.) V državi Kentucky tožena je bila lepa in mlada gospa, da je otrovala svojega soproga s pogačo, v katero je zapekla strupa. Zaslisanje je bilo končano, kemikistrokovenjaki izrekli so bili svoje mnenje, državni pravnik završil je bil svoj, obtoženko uničujoči govor in vrsta je prišla na zagovornika. Vse ga je pazno poslušalo. Govoril je dolgo in o raznih rečeh, tudi o tskšnih, katere niso bile v nikaki zvezi z obtožbo, meč tem pa, na grozo in v strah porotnikov in občinstva, povzeli v drobnih kosih tisti del otrovanje pogače, ki je bil glavno pričevalo proti obtoženki. Ko je vse pojel je končal svoj govor rekši: Evo me, jaz sem živ dokaz, da je obtoženka nedolžna, ker sem povzil baje otrovanjo pogačo. Porotniki šli so v svojo sobo, da se posvetujejo in seveda spoznali obtoženko za nekrivo, meč posvetovanjem pa sta dva zdravnika imela dovolj posla, da sta pogumnemu zagovorniku spravila iz želodca povzito pogačo, kar je bil zamudil storiti o svojem času soprog obtoženke ter vsled tega tudi umrl.

* (Petdesetisoč osob utonilo.) Na Kitajskem bili so, kakor se poroča iz San Franciska, grozne povodnji. Žolta reka preplavila je dejelo 150 milij na dolgo in 30 milij na široko. Petdesetisoč ljudi je baje utonilo in je grozna beda nastala v preplavljenih deželah. Če vlada ne bode priskočila na pomoč nesrečnim prebivalcem, umrli bodo od gladu.

* (Železniške nesreče — proti ustoppnini.) Amerikanci so res iznajdljivi. Tako se poroča, da hoče neki strojevodja železnice „Louisville and Albany Railroad“ pri razstavi v Chicagu podati obiskovalcem prav posebno zabavo. Priredil bodo prave pravcate železniške nesreče proti mali ustoppnini. Na prostoru blizu razstavnih poslopij hoče ta čudni podjetnik zgraditi dva okrogla železniška tira, okoli njih pa tribune za kakih 30.000 gledalcev. Ta dva tira bodeta tako postavljena, da se bodeta dva stroja po njih vozila nekaterekrati na okolu. Potem pa se bodo oba stroja spustili drugega proti drugem na jeden tir in sicer z vso naglostjo, da bodeta skupaj trčila. Strojevodje in kurilci bodo seveda že prej doli poskakali, ker drugače bi bili gotovo izgubljeni. Podjetnik tega bizarnega načrta izračunal je že tudi stroške in sodi, da ga bode vsaka „predstava“ vejlala samo kakih 2500 dolarjev. Porabit hoče namreč stare železniške stroje, katere je po primerno nizki ceni dobiti od železniških upravnih. Vprašanje je le, bodo li sploh dobiti dovoljenje za take, na vsak način nekoliko čudne predstave.

Listnica uredništva.

Gospodu dopisniku iz Žužemperka in Vrhnike: Rade volje oglašili se bodovali tudi za Vaš stan, a stvar je kočljiva in treba nam je pred vsem pozitivnih in neovrnih dat. Najbolje bo pač, ako se priljubo osebno zglasite v naši redakciji. Zdravi! — G. A. Ž. v Pr. Ideje Vašega dopisa smo porabili. Prosimo zglasite se skoraj zopet! — G. F. K. v T. Prav ste storili! V javnost pa stvari brez imena ne kaže spravljati, ker bi se nam utegnilo očitati, da delamo zase reklamo. Brez zamere! — Gospodu dopisniku iz bližine Slov. Bistrice: Ker smo bili isto poročili sprejeli že prej od druge strani, ste se to pot zmanj trudili. Prosimo, da nam zaradi tega ne odklonite svojega sotrudništva. Prijateljski pozdrav! — G. J. R. v Ljubljani. Humoreska „V postelji ujet“ ni za nas ter Vam je na razpolago. — Gospodu pošiljalcu podlistkov „Ura je polnoč“ in „Samo lišček je to storil“: Prva povest nam ne ugađa, drugo odstopili bodovali z Vašim dovoljenjem uredništvu „Rodoljuba“. Zdravi! — G. Podkrimski na Dunaju: Odgovorili Vam bodovali pismeno. Zdravi!

Narodno zdravilo. Tako se smeti imenovati bolesti utešujoče, mišice in žive krepčajoče, kot mazilo dobro znano „Mollovo francosko žganje in sol“, katero se splošno in uspešno uporablja pri trganju po udih in pri drugih nasledkih prehlajenja. Cena steklenici 90 kr. Po poštnem posvetju razpošilja to mazilo vsak dan lekarji A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelji, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. Manj od dveh steklenic se ne pošilja. 2 (42-15)

Za kmetijstvo. Znano je in dogaiano, da se pojavi kužne bolezni pri naših domačih živalih najraje na spomladi, kadar je vreme nestanovito, kadar pridejo iz hleva na pašo, ker upliva to močno na organizem, zlasti pri mladi govedi, pri prašičih, ovcah, kuretnimi itd. Priporočati je torej da se uporabi preservativna sredstva pravčasno in kot tako je „Kwizidin korneubarški živinoredilni prašek, Kwizidina restitucijska tekočina, Kwizidin prašek za prašiče, Kwizidina tekočina proti driski ove, Kwizidin prašek za kuretnino, piščance, gosi, race itd. že mnogo let znano in oblikovljeno.“ II.

Tujec:

28. oktobra.

Pri malte: Frimel, Györy, Slagitsch, Wiene, Sincek z Dunaja. — Peitler iz Ljubljane. — Guggenthal iz Gorice. — Zugl iz Trsta.

Pri stenu: Kohnberger, Kosirnik, Poskovits, Prosinag, Braisach, Friderich z Dunaja. — Goldschmidt, Kreuz, Kesel, Koch, Miłowac iz Trsta. — Manhart, Wilhelm, Paulier iz Grada. — Čižek iz Beljaka. — Jeločnik iz Litije. — Marunich, Torcoletti z Reke.

Pri avstrijskem cesarju: Reichwald, Lazar z Dunaja. — Stualp iz Kočevja. — Hinek iz Trbovelj. — Gertschar iz Beljaka.

Umrli so v Ljubljani:

27. oktobra: Luka Žakelj, delavec, 52 let, je v Ljubljani otonil. — Karol Babnik, knjigovezec, 67 let, Stari trg št. 12, vs ed raka.

28. oktobra: Ana Zadnikar, pasarjeva hči, 3 meseca, Cesarska Jožefa trg št. 2, atrofie.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
28. okt.	7. zjutraj	742.9 mm.	-2.2°C	brezv.	meglja	0.00 mm.
	2. popol.	739.6 mm.	6.0°C	sl. svz.	jasno	0.00 mm.
	9. zvečer	739.6 mm.	8.6°C	sl. jzh.	obl.	0.00 mm.

Srednja temperatura 4.1°, za 4.4° pod normo om

Dunajska porza

dné 29. oktobra t. I.

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 96.55	— gld. 96.50
Srebrna renta	96.35	— 96.25
zlatna renta	114.85	— 114.90
5% marčna renta	100.20	— 100.20
Akcije narodne banke	986 —	— 988 —
Kreditne akcije	311.25	— 309.50
London	119.60	— 119.65
Srebro	—	—
Napol.	9.53	— 9.53
C. kr. cekini	5.69	— 5.70
Nemške marke	58.72	— 58.75

Dunajska porza

dné 29. oktobra t. I.

Papirna renta . . . . . gld. 96.55 — gld. 96.50

Srebrna renta . . . . . 96.35 — 96.25

zlatna renta . . . . . 114.85 — 114.90

5% marčna renta . . . . . 100.20 — 100.20

Akcije narodne banke . . . . . 986 — — 988 —

Kreditne akcije . . . . . 311.25 — 309.50

London . . . . . 119.60 — 119.65

Srebro . . . . . — —

Napol. . . . . 9.53 — 9.53

C. kr. cekini . . . . . 5.69 — 5.70

Nemške marke . . . . . 58.72 — 58.75

Tužnega srca naznanjam vsem sorodnikom, znancem in prijateljem žalostno vest, da je naš ljubljeni soprog, svak, strije in sin, gospod

Franjo Rozman

posestnik in gostilničar „pri Lipi“ v Trebnjem

danes po kratki, mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče v 44. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega umrlega bode v soboto, dné 29. t. m., ob 9. uri dopoldan.

Sv. maše zadušnice se bodo brali v farni cerkvi,

Trebnje, dné 28. oktobra 1892.

(1202)

Žalujoči ostali sorodniki.

Prospekti o zdravilci in vodozdravilnični posiljki zastavljeni in frankovani.

**GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GIESSHÜBLER
KISELINE**

najčetnejša lužna
kateri je kot zdravilni vrelec že več sto let
na dobrem glasu v vseh boleznih dříhal in
prebavil, pri protin, želodčem in mehurnem kataru. Izvrsten je za otroke, pre-
(2-7) bolele in mej nosečnostjo. I.
Najboljša dijetetična in osveževalna piča.

Henrik Mattoni, Karlsbad in Dunaj.

V gostilni na Krakovskem nasipu št. 18

se době však dan

pečene mesene klobase.

Však soboto in nedelja

lastnega izdelka.

Však petek ribe
včasih tudi morske. — Toči se Komlerjevo mareno
pivo, pristna vina in izvrstni

prosekar.

Za mnogobrojni obisk prosi

s spoštovanjem

L. Blumauer.

Notarski kandidat

zmožen za substitucijo, želi se prenestiti. = Ponudbe pod „Notarski kandidat“ vzprejema upravnost „Slovenskega Naroda“. (1197-1)

Jubilejske ustanove.

Podpisana zbornica razpisuje s tem za l. 1892. osem cesar Franc-Jožefovih ustanov po 25 gld.

za onemogle obrtnike vojvodine Kranjske.

Prošnje naj se vpošljejo zbornici do 20. novembra t. I. in priloži naj se jim od župniškega in občinskega urada potrjeno dokazilo, da je prositelj kaki obrt samostalno (na svojo roko) izvrševal, da zdaj zaradi onemogosti ne more več delati in da je ubog.

V Ljubljani, dne 25. oktobra 1892.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko.

(1198-2)

Malinov sirup.

Prpravila se prav skrbno s parom iz najčetnejših lepodiščnih gorskih malinc. Steklonica 1 klg. 65 kr., male steklenice po 35 kr. Na vago po 55 kr. klg. Razposilja se tudi v pletenih steklenicah po 3½ klg. malinčnega sirupa poštne teže po 10 klg., po 20 klg., po 40 klg. Stkl. za poskušilo zastavljen in franko.

Piccolijeva lekarna „Pri angelju“
v Ljubljani, Dunajska cesta.

Uvanja naročila se proti povzetju svote točno izvršujejo. (59-11)

Dalmatinsko vino

naravno, ukusno, prodaja na debelo po tolli nizki ceni, da je

vsaka konkurenca izključena.

Castite kupce najljudnejše vabi na obilo naročbo (1196-2)

s spoštovanjem

Ivan Vladiskovich
vinotržec, Voloska št. 35.

K št. 8847 ex 1892.

Aviso.

Dne 16. novembra t. I. je ponudbena obravnavava pri c. in kr. državnem vojnem ministerstvu gledé zalaganja onih oblačilnih in opravnih predmetov za c. in kr. vojsko

kateri se bodo zavarovali potem splošne konkurence.

Gledé natančnejih modalitet za to obravnavavo, kakor tudi splošnih pogojev dobave, opozarja se na razglas, ki je objavljen v tem časopisu v št. 242, z dné 22. oktobra t. I.

V Gradci, v oktobru 1892.

C. in kr. intendancija 3. voja.

Ravnokar je izdala podpisana knjigotržnica v spomin 25letnico smrti nesrečnega avstrijskega kneza, Maksimilijana, brata presvetlega našega vladarja, knjižico z naslovom:

Maksimilijan I.

cesar mehiški.

Slovenskemu ljudstvu spissal Fr. Nadeljko.

Ker je to delce pisano jako poljudno in prvo v slovenih matanjko opisuje življenje in delovanje posebno slovenskemu ljudstvu toli priljubljenega Maksimilijana, vredno je, da se razširi mej narod. Priporočamo je torej ne samo rodoljubom, nego tudi učiteljsku in šolskim knjižnicam.

Cena zvezku je 20 kr., s poštino 3 kr. več.

J. Giontini v Ljubljani

knjigotržnica.

(1165-3)

Št. 21.2.03.

(1191-1)

Ustanove.

Za tekoče leto podeliti ima mestni magistrat Ljubljanski sledete ustanove:

1. Jan. Bernardinjevo v znesku 80 gld. 35 kr.;
2. Jurij Thalmetnerjevo v znesku 86 gld. 26 kr.;
3. Jos. Jak. Schillingovo v znesku 86 gld. 10 kr.;
4. Jan. Jošt Weberjevo v znesku 90 gld. 92 kr.;

do katerih imajo pravico hčere Ljubljanskih meščanov, ki so uboge, poštenega vedenja in so se letos omožile.

5. Jan. Nik. Kraškovičevu v znesku 79 gld. 80 kr., do katere ima pravico ubog kmet Št. Peterske fare.

6. Jak. Ant. Faneojevo v znesku 67 gld. 20 kr., do katere ima pravico uboga, poštene nevesta meščanskega ali nižjega stanu.

7. Od občinskega sveta Ljubljanskega povodom srebrne poroke Njih Veličanstev osnovana ustanova za deklisko balo v znesku 100 gld.

Pravice do te ustanove imajo uboga, poštena in v Ljubljansko mesto občino pristojna dekleta, ki so se letos omožila.

8. Jos. Feliks Sinnovo v znesku 48 gld. 30 kr., do katere imate pravico dve najbolj revni dekli iz Ljubljane.

9. Il. Anton Raabovo v znesku 205 gld. Do jedne polovice te ustanove ima pravico ubožna in poštena udova Ljubljanskega meščana, do druge polovice pa ubožna, dobro vzgojena hči Ljubljanskega meščana, ki se je letos omožila.

10. Michael Pakljevo v znesku 120 gld., do katere imajo pravico ubogi obrtniki meščanskega stanu, ali pa njih udove.

11. Jan. Nep. Kovačevu v znesku 151 gld. 20 kr., katero je razdeliti mej štiri v Ljubljani bivajoče revne očete ali udove matere, ki imajo po več otrok in ubožta niso sami krivi.

12. Val. Valentiničevu v znesku 84 gld., katero je razdeliti mej otroke, rojene v Frančiškanski fari v Ljubljani, ki nimajo starišev in še niso 15 let stari.

13. Ustanova za posle v znesku 50 gld. 40 kr., katero je razdeliti mej štiri uboge posle, ki več delati ne morejo in so na dobrem glasu.

Prošnje za te ustanove uložiti je s potrebnimi prilogami vred pri podpisanim magistratu do 30. novembra letos.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dné 26. oktobra 1892.

„AVSTRIJA“

vzajemno zavarovalno društvo na človeško življenje in rente

na Dunaju, Schottenring št. 8 v lastni hiši.

Ustanovljena meseca avgusta 1860.

Zavaruje na človeško življenje v vseh kombinacijah po najnižjih premijah in pod najugodnejšimi pogoji.

Zavarovane svote se točno izplačujejo.

Pri „Avstriji“ zavarovanje je že čez 34.000 oseb za 20,501 milijonov gold. Poročilni zaklad iznosi 2,918 milj. gold.

Izplačala je „Avstrija“ zdaj že 7,444 milijonov gold. Vsi načini zavarovanja za slučaj smrti veljavni so za one, ki spadajo še pod vojaško dolžnost tudi za slučaj smrti v vojski ali njenih posledic, ne da bi bilo treba za to kaj doplačati.

Najvažnejše kombinacije zavarovanja na življenje so:

I. Zavarovanje za slučaj smrti: Zavarovana svota izplača se, kadarkoli se smrt pripeti.

II. Nasprotno zavarovanje pri zakonskih.

III. Zavarovanje na doživetje in ob jednem za slučaj smrti: Zavarovana svota izplača se zavarovanu pri poprej določeni starosti njenu samemu ali pa njegovim dičem, kadarkoli bi zavarovanec poprej umrl.

Oglasila k zavarovanju sprejema ter pojasnila in tarife brezplačno daje:

Nadzorništvo „Avstrije“ v Ljubljani:

Ignacij Valentincič.

Pisarnica: Sv. Petra cesta št. 73.

Pravi zaklad

za nesrečne žrtve samooskrumbe (onanije) in tajnih razpašnosti je izborni delo

Dra Retau-a

Sebeohrana.

Češko izdanje po 80, nemški izdaji. Z 27 podobami. Cena 2 gld. a. v. Čita naj je vsakdo, ki trpi na strašnih posledicah te razuzdanosti, resnični njegevi pouki rešijo vsako leto na tisoče bolnikov gotove smrti. Dobiva se v založni knjigarni „Verlags-Magazin R. F. Bierer“ v Lipskem (Sasko), Neumarkt 34, kakor tudi v vsakej knjigarni.

(1089-42)

(1191-1)

Svoji k svojim!

Najudanje podpisani si usoja javiti spoštovanemu narodnemu občinstvu, da se v njega

naslovnu občinstvu, da se v njega

<

DOBRA KAVA

Trgovina v Bosni
išče inteligentnega (1192-2)

komptoirista

kateri je razen trgovske prakse tudi popolnoma več nemškemu jeziku. — Razen tega vzprejela bi trgovina tudi mladeniča, starega do 20 let, za

vežbenika ali praktikanta

v pisarno s primerno plačo. — Oferti z referencami in plačilnimi zahtevami pošljejo naj se pod „Bosna“ upravnemu „Slovenskega Naroda“.

Zobozdravnik
J. Schweiger

naznanja uljudno slavnemu občinstvu,
da dospe (1146-3)

za stalno prebivanje v Ljubljano
koncem tega meseca.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Trnkóczy-jev

grenki Cognac

ukusno in najbolje sredstvo za želodec
stekl. 50 kr., 12 stekl. 5 gld.
dobiva se pri (1153-4)

Ubaldu pl. Trnkóczy-ju
lekarnarju v Ljubljani.
Prekuovalcem se daje popust.

Lekarna Trnkóczy v Gradiču

Občinski sluga

zmožen slovenskega in nemškega jezika v govoru
in pisavi, **vzprejme se v občini Krški.**
Dosluzeni vojaki samskega stanu imajo prednost.

Plača je 25 gld. na mesec, službena obleka
in prosto stanovanje v občinski hiši.

Prošoje naj se pošljejo na županstvo Krško
do konca novembra 1892.

Županstvo Krško.

Župan:
Karol Schener.

FRAN KAISER

puškar v Ljubljani

(Odlikovan v Graden 1890. leta, v Trstu, Gorici in Zagrebu 1891. leta)

priporoča mnogovrstno
zalogo orožja in raznih lovskih potrebsčin, kakor tudi pušk lastnega izdelka

ter izvršuje vsakojaka popravljanja točno
in po najnižjih cenah. (949-11)

Priporočam
svojo bogato zalogu
gotovih, kako ukusno
napravljenih

suhih vencev

nove façone, kakor tudi

trakov z napisi

po najnižjih cenah;

sveži venci in šopki in vsa
v to stroko spadajoča dela iz-
vršujejo se pri meni po najno-
vejši façoni hitro in po prav-
nizkih cenah.

z odličnim spoštovanjem

Alojzij Korsika

umetni in trgovski vrtnar
v Ljubljani. (67-34)

Po
zelo znižanih
cenah.

Zaradi preselitve popolna razprodaja

Po
zelo znižanih
cenah.

rezbarskih izdelkov, pohištvene in pletene robe
in druga hišnega orodja,

na primer: košarčkov za pepele, necesair-jev, skrinjic za pušilce, držal za obrisače in za kijuče, stojal za pipe, stojal za kis in za olje, stekleničnih probkov, čunjev za kegljanje, podstavkov za klobuke, države za oblačila, obešatnikov, tabačnih pip, ustnikov za smodke in cigarete, višnjevih cevij, švicarskih kotilic in puščic z godbo, salonskih sezuvacev, piljuvalnikov, leseni brošev, krožnikov s slovenskim in nemškim napisom, puščice za hostije, skrinje za dišavo in mnogo drugih zanimivih predmetov iz lesa rezljanih. Dalje: košarice vseake vrste, izprehodnih palic v veliki izbiri. (1188-3)

Na mnogobrojni obisk uljudno vabi

Nagrjen
na Dunaji
1890.

za kočevsko domačo industrijo:
FRAN STAMPFEL
v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4.

Filijala
v Opatiji
(Abbazia).

SVARILO!

Usojamo si p. n. občinstvo uljudno na to opozarjati, da se naša
Kathreiner-jeva Kneipp-ova sladna kava

nikdar odprta

ne prodaja, temveč v belih originalnih zavitkih z modrim tiskom po 1/4 kg,
200 in 100 gramov z našim podpisom in varstveno znamko, ki je tukaj zraven.

Pazi naj se posebno na našo varstveno
znamko, kajti občinstvo se skuša slepit
z vsemi mogočimi ponaredbami. Papir, tisk
in besedilo se popolnoma ponaredi, same po-
podobe častitega gospoda zupnika in naš pod-
pis nimajo ponaredbe. Nikdo naj ne sodi o
kakovosti Kathreiner-jeve Kneipp-ove sladne
kave, če ni dobil pristne v zavitku z varstveno
znamko, ki je tu zraven natisnjena. (1055-9)

Kathreiner-jeve
tovarne za sladno kavo.
Berolin — Dunaj — Monakovo.

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro upli-
vajoče sredstvo proti
burjam česom,
zuljem in pod-
platib, petah in
drugim trdim
praskom
kože.
Ta obliž dobiva se v jednej Luser-jev obliž za turiste.
Zahtevaj izrecno Luser-jev obliž za turiste.
L. Schwenk-a lekarna
Meidling-Dunaj. (524)

Pristen samo, če imata navod in
obiž varstveno znamko in podpis,
ki je tu zraven; torej naj se pazi
in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Pristega imajo v Ljub-
ljani J. Swoboda, U. pl.
Trnkoczy, G. Piccoli, L.
Grebel; v Rudolfovem
S. pl. Sladovič, F. Haika;
v Komniku J. Močnik;
v Celovci A. Egger, W.
Thurnwald; J. Birnba-
cher; v Brezah A. Aich-
inger; v Trgu (na Ko-
roškem) C. Menner; v
Beljaku F. Scholz, Dr.
E. Kumpf; v Gorici G.
B. Pontoni; v Wolfs-
bergu A. Huth; v Kra-
nji K. Šavnik; v Rad-
goni C. E. Andrič; v
Idriji Josip Warto; v
Radovaljci A. Roblek;
v Celjci J. Kupferschmid.

KATHREINER'JEVA Kneipp'ova sladna kava.

Neprekošen prmesek navadni kavi.

Pristna samo s to varstveno znamko. Svari se pred ponarejanjem.

Dobi se povsodi.

Mala oznanila.

Ahčin Albin C.

Gledališke ulice št. 8, trgovina z železjem, zaloge džemata, kuhinjske oprave, kmetijskega in rokodeljstva, orodja, štedilnih oguščišč, peči, nagrobnih križev itd. priporoča po najnižjih cenah. (628-22)

Baucon Andr.

stolar, Dunajska cesta št. 7 (Fröhlichova hiša), II. dvorišče, priporoča se častitemu občinstvu tu in na deželi za vsa stolarska dela in poprave po nizkih cenah; prevzema v popravo vsa v njegovem obrt spadajoča dela. (616-22)

Bilina F. & Kasch

Zidovske ulice št. 1, priporočata svojo bogato zalogu vseh vrst rokovic, tako od usnja (lasten izdelek), kakor tudi od drugega blaga. Kirurgične obvezne (le lasten izdelek), jamčeno najboljše vrste, z raznimi kirurgičnimi pripravami. Velika izbera kravat, lačnikov, glavnikov, krtač, mila in parfumov. Vse po najnižjih cenah. (569-23)

Binder Karol

stavbno in pohišno mizarstvo s parom, Parne ulice, priporoča se čast. p. n. občinstvu in gg. stavbenim podjetnikom za obilo naročevanja vseh v njegovem obrt spadajočih del, katere izvršuje po najnižji ceni. Načrte in troškovne preudarke pošilja brezplačno. (570-23)

Blumauer L.

jermnar in sedlar, Šeltenburgove ulice, priporoča čast. p. n. občinstvu svojo bogato zalogu raznovrstnih konjskih oprav, sedlov in jermen po nizki ceni. Izdelovanje vsakovrstnih jermen za stroje. (571-23)

Brata Eberl

tovarna oljnatih barv, lakov in firnežev, slikarja vsakovrstnih napisov, plesarsko podjetje za stavbe in hišno opravo, za Frančiškansko cerkvijo št. 4, v hiši g. G. Vilharja. Velika zaloga norimberških copičev, priznano najboljše vrste, kakor tudi vseh drugih v to stroku spadajočih predmetov. Nizke cene, točna in dobra izvršitev. — Posebno opozarjamamo p. n. občinstvo na najine, v dejelnem muzeji v ožrtvem oddelku razstavljene izdelke. (572-23)

Detter Fran

Stari trg št. 1 (nasproti železemu mostu), priporoča svojo veliko zalogu raznovrstnih finih šivalnih strojev po nizki ceni; različne kmetijske stroje, kakor: mlatilnice na vlačilo (Göpel) in na roko, slamoreznice, žitočistilne in odbiralne stroje, odtrgače za korujo rokati, stiskalnice (preše) za vino in sadje, blagajnice, varne predtavovi in ognjem. (621-22)

Drenik Marija

v Zvezdi, v hiši "Maticce Slovenske", prodaja raznovrstnega blaga za ročna dela in vezenine po najnižji ceni, perilo in krayate za gospode. Izdelovanje nogovico na stroj. Predtiskarja in vezenina za za perilo. Mnogovrstne košarice in parfumerija. (628-22)

Frisch Ivan

jermnar in sedlar, Marijin trg, priporoča svojo veliko zalogu angleške oprave za konje in kočije, sedlov za vojake in zasebne jezdce, kovčekov za potovanje iz usnja in lesa za gospode in dame itd., raznovrstna jermen za daljnogledje, stroje. Velika zalogu listinj iz usnja za mali in veliki denar, za vizitnice, smedke in tobak itd. itd. (614-22)

Kajzelj P.

Stari trg št. 18, trgovina s steklom in porcelanskim blagom. V zalogi so vedno najrazličnejše svetlike, cerkveni svečniki, podobe v okvirih itd., barveno steklo za božje brame. Prevzema v to stroku spadajoča naročila pri stavbah, katera izvršuje točno in ceno. Največja izbera kuhinskega orožja. (618-22)

Herceg Jos.

brvec, Stari trg št. 4, priporoča se častitemu p. n. občinstvu za cenjenja naročila. Naročila za brijanje se vzprejemajo tudi za na dom ter se ista vestno in točno izvrši. (615-22)

Hoffmann Frid.

urkar, Dunajska cesta št. 16, priporoča svojo bogato zalogu raznovrstnih srebrnih in zlatih žepnih ur, francoske in ameriške buditelje, ure z nihalom, stenske ure itd. Popravo se izvršuje po natačno in točno postrežbi. (608-22)

Hoffmann N.

Mestni trg št. 12; izdelovalci kirurgičnih instrumentov, nožar in orožar; odkrivjanje z diplomami, svetnjami itd.; izdeluje po naročilu vsa v njegovo stroko spadajoča dela ter prevzema tudi popravljanje in brušenje nožev. Prodaja na debelo in drobno. (574-23)

Jax J.

na Marije Terezije cesti, priporoča svojo veliko zalogu raznovrstnih šivalnih strojev in bicičkov po nizkih tovarniških cenah. Pre zema tudi vsa v to stroko spadajoča popravila. Ceniki posiljajo se na zahtevo zastonj. (611-22)

Jesenko B.

Star trg, priporoča svojo bogato zalogu narejenih oblačil lastnega izdelka za moške in dečke po najnovejši šagi in nizki ceni; velika zaloga zimskih suken, srajce, jopičev, spodnjih hlač ter kravat itd. (575-23)

Kenda H.

na Mestnem trgu, priporoča krasko okičeno klobuk za dame po gld. 1-80, 2-50, 3-50, 4-80, 5-50, 6-80. Ilustrovani cenik franko. Čisto svilnati foulard po 55, 80 kr., gld. 1-10, 1-30, čisto svilnati Svrljih vseh barv po gld. 1-10; čisto svilnati Merveilleux po gld. 1-65, 1-20; čisto svilnati žepni robci po 38 kr.; čisto svilnati črn Diagonal in Brocat za jopiče in cele oblike po gld. 1-20, 1-65. (612-22)

Klauer J.

trgovec na Glavnem trgu (pri voglu "Z"), priporoča veliko svojo zalogu specerijalskega blaga, kakor tudi vseke vrste žganja, rumu in likerov, posebno pristni sličovci, tropinovec in brijevec. (576-23)

Košir A.

jermnar in sedlar, Kolodvorske ulice poleg južnega kolodvora št. 24, priporoča se častitemu p. n. občinstvu za izdelovanje vseh v njegovem stroku spadajočih del. Izdeluje jermen za stroje iz najboljšega usnja. V zalogi ima vedno vso opravo za konje, jezdec itd., sedla od gld. 12, jezdna oprava od gld. 28 naprej. Tudi so na razpolago kovčekti in druge potne torbice za gospe in gospode po nizkih cenah. (629-22)

Pibroutz P.

modistinja, Mestni trg št. 3, priporoča svojo veliko zalogu

Glešnik Pet.

trgovce, Gledališke ulice, priporoča svojo bogato zalogu vsakovrstnih mineralnih voda in vrečev, specerijskega in materialjnega blaga, barv, lakov, copičev, tu-in inozemskih vin, posebno najfinješči čipro, malaga, marsala, malvasina in rusterski samotok; najboljši ruski čaj, rum, cognac, tropinovec, brijevec, silovivec in druga najboljša žganja po nizkih cenah in točni postrežbi. (654-21)

Mikusch L.

Mestni trg št. 15, priporoča veliko zalogu dežnikov in solnicnikov lastnega izdelka po najnižjih cenah. Preobleke in popravila izvršujejo se na zahtevanje brezplačno. (632-22)

Müller J.

fotografično-artistični zavod v Frančiškanskih ulicah št. 8, priporoča svoj atelier za vsa v fotografeno stroko spadajoča dela, kakor: portrete, krajevine, interieurs, reprodukcije, vsakovrstne podobe, pisave, načrte itd. Momentne fotografije za otroke, povešanja vseke vrste po najnovejših skočnjah. Vsprejemlja vsa v fotografeno stroko spadajoča dela po najnižji ceni, in ceno. (613-22)

Noll F. S.

stavbeni in galanterijski kleparski mojster v Ljubljani, izvršuje vsakovrstna pokrivana streha in zvonikov z raznovrstnimi kovinami. Na izberu je bogata zaloga različne kuhinjske in hišne oprave. Posebno se priporoča za vodovodne in naprave in vse v to stroku spadajoče poprave, napravo kopejkih sob, klosetov itd. Vsa dela in dotične poprave izvršujejo se na zahtevanje brezplačno. (658-21)

Pakič M.

na raznih razstavah odlikovanja l. 1822 ustan. tvrdka v Ljubljani ima vedno največjo zalogu raznovrstne garancijsko pristne žime, večinoma lastnega izdelka, morske trave (Seegras, Škafar, Čebrov, Brent, Fini in navadnih košar, Jerbasev, sit, rešet, tičnih kletk, Peharjev, struncne, sam, slam-podvežnic itd. in kupuje vsako množino verbovih šibic (protja za pletenje, konjskih in krajih repov, kozinje itd. Izdelovalci raznih obrazcev (Puppen-Büste) za svilje in krajace in pletenih kovčevem za potovanje. Škatle s patentom zaporo za poštne posiljke in ceno. (622-22)

Rudholzer Nik.

trgovar in optikar, Mestni trg št. 8, začagatelj kontrolnih ur visoke c. kr. avstrijske in kralj. ogerske vlade, zapršen ženiteli v optički stroki, priporoča svojo zalogu dobrih ur po nizkih cenah. (621-22)

Rudholzer V. vđova

trgovina ur, na voglu Židovskih ulic, priporoča svojo zalogu švicarskih, zlatih in srebrenih žepnih in stenskih ur, budilnic itd., po jako znižani ceni. Popravila se izvršujejo točno, ceno in najnatančnejše. (622-22)

Slitscher Alb.

trgovec z železom in specerijalskim blagom, Dunajska cesta št. 9, priporoča gospodinjam vsakovrstno kuhinjsko in hišno orodje; za obrtnike najboljše orodje avstrijskega in inoziemskoga izdelka. Fino požlažene grobne križe, žage, pile, ekeve, pipe za pivo, angleške verige, klučavnice itd. po najnižji ceni. (657-21)

Soklič J.

Pod Trando (pri Čevljarskem mostu) priporoča svojo veliko zalogu izbornih klobukov in slaminov, slaminov in čepic, od najnavadnejših do najfinješčih. Blago je iz prvih tovarn. V zalogi ima tudi nove sokelske čepice. (583-23)

Spratkar Ivan

stavbeni in umetni ključar, Kolodvorske ulice 22, priporočan jevalčno ograje za okna in vrate, lastni izdelek, prava jeklena plehovina, s tihim zaporom in trajnostjo. Popravila v tej stroki se vsprejemljo ter izvršujejo natančno in po nizki ceni. (626-22)

Sevcik Fr.

priporoča, Prešernov trg, priporoča svojo bogato zalogu raznovrstnih dobrih pušč, dvocevk za salone in lancasterjev pušč, revolverjev, nabojev, streliva in orodja za love; lastni izdelek in po nizkih cenah. Popravila se izvršujejo točno in natančno. (628-23)

Toni Fran

vulgo Srakar, izpitani kovač, Krajna dolina št. 2, izdeluje vse v njegovem obrt spadajoča dela po nizkih cenah. Dobro delo in točna postrežba; posebno se priporoča za novo konjske podkove. (653-22)

Petrin J.

mešč. stavbeni in hišni mizarstvo s stroji in parom, priporoča se p. n. občinstvu za vsakovrstne sube venice in cvetlice, šopke za cerkev, nagrobnne vence in trakove, otročje oblačila, čepke, čepice, predpaskanke, oprsnike in slični lišči za svilje in krajace. (681-18)

Razinger J.

stolar, Pojamska cesta št. 26, izdeluje natančno po naročilu kočije in druga v njegovem obrt spadajoča dela. Popravila vsprejemajo se ter izvršujejo točno in solidno. Vsakovrstni obrazci stolov na razpolaganje ter se pošiljajo franko. Popravila izvršujejo se točno in vestno po naročilu. Cene jako nizke in dobro delo. (734-18)

Schmelzer B.

stolar „pred Prulami“, izdeluje najfinješčo stolo, klopi itd. za salone, sobe in vrte. Zunanja naročila izvršujejo se točno in solidno. Vsakovrstni obrazci stolov na razpolaganje ter se pošiljajo franko. Popravila izvršujejo se točno in dobro delo. (609-22)

Pielick in Brda

Zidovske ulice (prej zlatar Kapsch), priporoča svojo trgovino vsakovrstnih nožev in škarji iz najfinješčega angleškega jekla. Vsprejemlje tudi brušenje in čiščenje vsakovrstnih kirurgičnih predmetov itd. (732-18)

Reich Jos.

tovarna za metle, Gradišče št. 9, priporočata cenjenim gospodinjam in gg. trgovcem lastno izdelovanje vsakojakih metelj iz rista, od najfinješčih do najcenejših. Delo izborno in trdno. Ceniki zastonj in franko. (732-18)

Schaffelner K.

pilár, Florijanske ulice št. 39, priporoča svojo dobro urejeno pilárnico, v kateri izdeluje vsa v njegovem obrt spadajoča dela po nizkih cenah. Ceniki se pošiljajo na zahtevanje zastonj. (655-21)

Uran in Vecaj

Ljubljana, Gradišče, Igriske ulice št. 3, priporočata cenjenim gospodinjam in gg. trgovcem lastno izdelovanje vsakojakih metelj iz rista, od najfinješčih do najcenejših. Delo izborno in trdno. Ceniki zastonj in franko. (732-18)

Meršol Franja

na voglu Zidovskih ulic št. 2, priporoča svojo veliko zalogu vsakovrstnih ročnih del in predtiskarjo črk (monogramov), raznovrstnih drugih uzorcev za šivilje, svile, kakor oprsnikov, predpasnikov itd. po nizki ceni. Popravila se vsprejemljejo ter izvršujejo točno in dobro. (731-18)

Pilko Fr.

ključavnica, Marije Terezije ulice št. 4, priporoča svojo veliko zalogu vsakovrstnih ročnih del in predtiskarjo črk (monogramov), raznovrstnih drugih uzorcev za šivilje, svile, kakor oprsnikov, predpasnikov itd. po nizki ceni. Popravila se vsprejemljejo ter izvršujejo točno in dobro. (659-22)

Zoppitsch M.

v Kolodvorskih ulicah št. 24, priporoča veliko zalogu izvrstnega piva v steklenicah prve Graške delniške družbe. Točna postrežba. (610-22)

Žitnik J.</p

Mala oznanila

Druškovič Andr.

trgovina z železnino, okrajski, ključarski izdelki in materialnimi blagom.

Zaloga vsakovrstnega hišnega in kuhinjskega orodja.

Popolna oprava za neveste.

Točna in cena postrežba. (765-18)

Ljubljana, Mestni trg 9/10.

Seunig J.

zaloga usnja, Stari trg, priporoča čast. p. n. občinstvu in gospodom čevljarijem svojo veliko zalogo najfinješega gornjega usnja in izvrstnih podplatov domače strojarije. Zaloga čevljarskega orodja in v to stroko spadajočega blaga. Zunanja narociča izvršujejo se vestno in točno. (867-14)

Karinger K.

trgovina pri knezu Milošu v Ljubljani, ustanovljena leta 1837, priporoča svojo zalogo finih galanterijskih, norimberških in japonskih umetnih izdelkov, ženskega ročnega dela, čipk in raznega blaga za čipkanje. Vsakovrstnega orožja, pušk, revolverjev in drugo. Najfinješihi dišav; orodja za pisanje, risanje, slikanje; potnih, lovskih in angleških rezvizit za ribiče itd. Vsakovrstne predstiskarije za šivilje in druge. Velika zaloga otročjih igrac. Zbirka starin. Narociča izvršujejo se točno in ceno. (761-18)

Fabian J.

trgovec, Valvazorjev trg, priporoča svojo veliko zalogo kolonialnega, specerijskega in materijalnega blaga, finega rumja, konjaka, likerjev. Pristni brinjevec, tropinovec in slivovec je vedno v zalogi; raznovrstna vina: rusterški samotok, malaga, madejera, bordeaux itd. Prodaja na debelo in drobno. Zunanja narociča izvršujejo se točno in ceno. (767-18)

Nagy Štefan

prej France Terček, Ljubljana, trgovina z železnino, kuhinjskim in drugim orodjem, kovnim, zidarsko-klučavniciškim in kovinskim blagom je od dne 1. julija 1891 nadalje na Valvazorjevem trgu št. 5, v poslopij okrajnega glavarstva. (813-16)

Švicarija (Pod Tivoli), restavracija I. vrste,

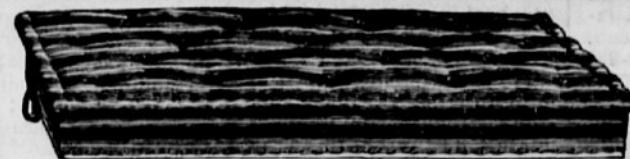
Ljubljano, domaća, tirolska in italijanska prista vina, vedno sveže pivo prvih pivovarn, izvrstna kuhinja in točna postrežba. Priporoča se sl. p. n. občinstvu in gg. potovalcem H. Eder, restavratér. (738-18)

V zakup se dá takoj

hiša št. 3 na Glavnem trgu kopališča Toplice na Dolenjskem z jednim nadstropjem, blevom, vrtom itd.

Objekt, ki je v dobrem stanu, prikladen je zaradi gradnje železuice do Straže, osobito za izvrševanje gostilničarske obrti, ter je koncesija za isto že pridobljena. (1176-2)

Tisti, ki na to reflektujejo, naj se v svrhu natančnejših poizvedeb obrnejo pismeno na Alberta Faber-ja, Trst. via Molino grande 20.

10

goldinarjev

stane pri meni en modroc na peresih (Federmatratze). Ti modroci so solidno iz najboljše tvarine narejeni, imajo po 30 dobro vezanih, močnih peres iz najboljšega bakrenega drata, so s finim afrikom tapecirani in močnim platnenim civilhom preoblečeni ter 10-15 let nobenih poprav ne zahtevajo. — Pri narodilih z dežele naznani naj se vselej natančna mera postelje v notranji luči. — Ako se torej dobi za 10 gld. dober tapeciran modroc na peresih, je pač neumestno kupovati malovredne nadomestke, kateri pravemu namenu, imeti dobro posteljo, ne ustrezajo.

ANTON OBREZA, tapecirar v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4.

Lastnikom hotelov, vil, kopelij in zavodov popust od cene.

Žičaste žimnice za vsako posteljo nadvne velikosti po 8 gld. 90 soldov; z afrikom tapecirane in s civilhom preoblečene po 15 gld. (714-36)

Naznanilo.

Najudaneje podpisani čast je naznanjati prespoštovanju p. n. gostom, da bode dalje vodila

restavracijo „Pri Solncu“.

Točilo se bode: Koslerjevo marenco pivo, liter 20 kr., in naslednja vina: Mailberško 60, Bizeško 40, Istrska 40, Dolenska 40 in Italijanska 36 kr. liter. — Na mnogobrojni obisk vabi najujudnejne z velespoštovanjem

(1151-8)

Eleonora Ana Ehrfeld.

Korneuburški živino-redilni prašek

za konje, govejo živino in ovce.

To prašek rabi se skoraj 40 let z najboljšim uspehom v vseh večjih hlevih, kadar živina ne žire, kadar slabje prehrava, v zboljšane mleka in da dajo krave več mleka; prašek močni posebno izdatno naravno odporno silo proti kušnim boleznim.

Cena 1/4 skatljica 70 kr., 1/2 skatljice 35 kr.

Paziti je na gorenjo varnostno znamko in zahtevati je izrecno Kwizdin Korneuburški živino-redilni prašek. Pristno blago se dobri v vseh lekarnah in trgovinah s špecijskim blagom.

GLAVNA ZALOGA: (242-18)

Fran Ivan Kwizda
c. kr. avstrijski in kr. rumunski dvorni založnik, okrožni lekar v Korneuburgu pri Dunaju.

Izdelovanje uniform

Cassermann F.

krojač, Šelenburgove ulice št. 4, priporoča se častitim p. n. gg. uradnikom za izdelovanje moških oblek in uniform po najnovjem kroji. Zunanja narociča izvršujejo se točno, vestno in po nizkih cenah. Uzorci so na razpolago ter se pošiljajo na zahtevanje franko. (768-18)

J. N. Potočnik

krojač, Kongresni trg št. 17, v nunaskem posloplju, priporoča se čast. p. n. gg. uradnikom za izdelovanje moških oblek in uniform po najnovjem kroju. Zunanja narociča izvršujejo se točno, vestno in po nizkih cenah. Uzorci so na razpolago ter se pošiljajo na zahtevanje franko. Priporoča se tudi častiti duhovščini za izdelovanje sukenj in talarjev. (812-16)

Buggenig J.

sodar, Gradišče, priporoča se p. n. občinstvu in gg. pivovarnarjem za izdelovanje vsakovrstnih v njegovo obrt spadajočih del. Prevzema vse popravila raznih sodov za vino in pivo, katera izvršuje točno in po nizki ceni. Kupuje in prodaja tudi nove in stare vinanske sode. (764-18)

Steinfeldsko

marchno in uležano pivo

v sodih
ter izbornu

pivo v steklenicah

priporoča (845-15)

zaloga piva

bratov Reininghaus

v Ljubljani, Šiška.

Karol C. Holzer

Ljubljana, Dunajska cesta

zaloga

špirita, žganja, spe-

cerijskega blaga in

barv. (814-16)

Dr. Rose životni balzam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešuje in napenjanja odstranjuje ter milo raztoplja.

domače sredstvo. (1109-4)

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana, zakonito varovana varstvena znamka.

Zaloge skoraj v vseh lekarnah Avstro-Ogrske.

Tam se tudi dobri:

Praško domače zdravilo.

To sredstvo pospešuje prav izbornno, kakor svedočijo mnoge skušnje, čistenje, zrnenje in lečenje ran ter poleg tega tudi blaži bolezni.

V skatljicah po 35 kr. in 25 kr. Po pošti 6 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana zakonito varovana varstvena znamka.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, Praga,

lt. 203-204, Malá strana, lekarna „pri črnem orlu“.

Poštna razpošiljatev vsak dan.

Popolno in praktično igranje na citre

poučuje doma in zunaj doma.

Kdo? in kje? pové iz prijaznosti upravnštvo „Slovenskega Naroda“. (1060-10)

L. M. Ecker

7 Dunajska cesta, LJUBLJANA, Dunajska cesta 7

priporoča se za naročbo

vodovodnih instalacij

vsake vrste, oprav za kopeli, umivalnih miz, stranič, pisarjev, kuhinjskih odlikov iz steklenega ločila in fajančine, potem stranične cevi iz ultega lesa in ganjice ter ima vse to v zalogi.

Prevzemam vsakovrstna

kleparska dela, stavbinska in galerijska ter je izvršujem solidno, takisto prevzemam tudi vse po-prave ter je izvršujem najskrbnejše. (432-27)

Zaloga hišnih in kuhinjskih potrebščin in losene kuhinjski posode.

Najbolja izvršitev pokrivanj iz lesnega cementa in strešnega kleja, z mnogoletnim jamstvom.

Zaloga lesnega cementa, strešnega laka, strešnega kleja in strešnega papirja najboljše vrste po najnižjih cenah.

Proračuni troškov, kdor je zahteva, zastonj in frankovan.

V AMERIKO.

VOZNJI LISTKI

(7-41) pri nizozemsko-ameriški parobrodni družbi.

I Kolowratring 9 IV Weyringergasse 7 DUNAJ.

Prospekti in pojasnila točno in zastonj.

Najkrajše, najceneje in najhitraje potovanje.

Ustanovljeno leta 1863.

Svetovnoznanne (1158-2)

so samoizdelane, nagrajene

počne harmonike

Ivana N. Trimmel-ja

na Dunaji, VII/3, Kaiserstrasse Nr. 74.

Velika zaloga

vseh glasbil

gosilj, citer, piščal, okarin, ustnih harmonik, ptičjih orgljic itd. itd.,

švicarskih očelnih orgljic, ki igrajo same od sebe in so nedosežne gledče

glaslu, glasbeni albumi, kukala itd. itd.

Knjiga z uzorci zastonj in franko.

FRIDERIK HOFFMANN

urar

Dunajska cesta št. 16

praporčno bogato založo švicarskih žepnih ur iz zlata,

srebra, tule, jekla in sicer le dobre do najboljše

kakovosti, kakor tudi vse vrste stenskih ur in budilnikov

po najnižjih cenah ter prevzame popolno garancijo.

— Popravljanja se izvršujejo točno in dobro. —

Najboljše sredstvo

za

prebavljenje

vseh mesnih jedil, sirov,

kakor tudi za priziranje gorjuščine

Kakor zmeraj,
dobé se tudi letos
najlepši
in
najcenejši

otročji vozički

samo pri (397-34)
Antonu Obrezi,
tapecirarji
v Ljubljani, Šelenburgove ulice štev. 4.
Elegantno, fino in močno blago.

! Bitka pri Kustoci !

Plastična slika **bitke pri Kustoci**

v dan 24. junija 1866. leta
vidi se vsak dan od 8. ure zjutraj
do 5. ure zvečer

v redutni dvorani.

(1189-2)

Ustopenina ob delavnikih 20 kr. za osebo; ob nedeljah in praznikih 10 kr.

v dan 24. junija 1866. leta.

! Bitka pri Kustoci !

! Bitka pri Kustoci !

Najboljše vrste piva

v sodih in steklenicah

iz združenih pivovarn

Schreiner v Gradiču in Hold v Puntigamu
priporoča po tovarniških cenah.

Zaloga piva (195-35)

prve Graške delniške pivovarne

M. Zoppitsch

v Kolodvorskih ulicah št. 24 v LJUBLJANI.

Na pismene poizvedbe odgovarja se nemudoma in frankovano.

Izborno marenino pivo v plombiranih steklenicah s patentovanim zamaškom dobiva se vsak dan sveže. 1/2 litra 11 kr., 1 liter 21 kr. dobiva se v trgovini s specerijskim blagom pri gospod Ivanji Kos v Kolodvorskih ulicah št. 24.

Lepa nagrobne vence

po gld. 1·80, 2·50, 3·50, 4·50, 5·50, 6·50

in

trakove za vence

z zlatimi okraski na robu

ponuja (1190-2)

HENRIK KENDA
v Ljubljani.

Karl Till v Ljubljani
Špitalske ulice št. 10.

Velika zaloga
(1024-7) vseh
šolskih
potrebščin
po predpisih
gospodov učiteljev in
profesorjev.

Karl Till v Ljubljani
Špitalske ulice št. 10.

Potreza peresa, tuš, plovec, svinčniki, varovavec za svinčnike, naprave za špičenje svinčnikov, papir za pisma, bronove barve, bronov prasek, usnje in jermeni za knjige, karminova tinta, papir od lepenke, kemična tinta, kineški tuš, kompendije, zavitki, krvuljna črtala, trikoti, poštevanke, gladiila, barvne skrinjice, barvni klinčki, peresnice, držala za peresa, peresni nožki, peresni tuli, molitveniki, zlatoskojke in srebroškojke, zlata in srebrna tinta, pisala, naprave za špičenje pisal, zeleni volk tekoč.

Josip Gerdešič, c. kr. okrožnega sodišča predsednik v Rudolfovem, in Amalija Gerdešič usojata si sporočiti, da se je njiju hči

M i m i

z gospodom

Karlom Grebencem

c kr. sodnijskim pristavom v Kostanjevici

danes v Rudolfovem poročila.

(1199)

V RUDOLFOVEM, dné 29. oktobra 1892.

100 četrtinjakov (1000 veder)

dobrega štajerskega letosnjega vina
proda (1203-1)

Anton Gregorič, posestnik in posojilnični tajnik v Ptiji.

C. in kr. intendancija 3. voja.

K št. 8552.

(1156-1)

Izvleček razglasila.

C. in kr. državno vojno ministerstvo namerja jeden del

potrebščin na oblačilnih in opravnih predmetih iz usnja za c. in kr. vojsko

v letu 1893. dobivati od malih obrtnikov.

Z ozirom na natančneje pogoje za udeležbo pri tej dajatvi opozoruje se na razglas, ki je v polnem obsegu objavljen v št. 236 z dné 15. oktobra 1892 tega časopisa.

V Gradiču, v oktobru 1892.

Zobni zdravnik iz Berolina

UNIV. MED.

D R. R. JACOBI

Stari trg št. 4 Ljubljana I. nadstropje
ordinuje od 9.-12. ure dopoludne in od 2.-5. ure popoludne;
ob nedeljah od 9.-11. ure dopoludne; za siromake ob petkih
od 9. do 10. ure dopoludne. (120-41)

Karl Till v Ljubljani
Špitalske ulice št. 10.

Arabska guma, skledice za gumi, tablete za gumi, herbariji, krasopisne predloge, črtala od kaučuka, gosja peresa, škripčna peresa, kreda bela in barvasta, držala za kredo, črtala, črtani listi, brisalne deščice, brisalni gumi, pivnik, predloge za slikanje, kovinska tinta, milimeterski papir, glasbene mape, natorni gumi, natorni papir za risanje, nigrivorin, beležnice, beležne tablice, slikarske ploščice, škarje za papir, lepenka, klejne table, suhe barve, prozirno platno, pozorni papir, čopiči, portfeljni klinci; preparacijski zvezki, strgalni gumi, risalnice, risalni ogel, risalni čavljčki.

Karl Till v Ljubljani
Špitalske ulice št. 10.

Risalne šine, risala, predloge za ronde pisavo, peresa za ronde pisavo, škriljnatni klinci, škriljne ploščice, pisalne mape, pisalni papir, pisalne, šolske torbe, sepia tinta, jeklena peresa, predloge za pokončeno pisavo, peresa za pokončeno pisavo, sindetikon, bela kreda za tablo, nožičevke, mape za pisalne, tinte črne in barvaste, tintni gumi, tintni črtalci, črnilec, tintniki, kvadratna črtala, risalni papir, risarski bloki, risarski papir, predloge za risanje.

DOBRA ŠTEDLJIVA KUHINJA.

Dobro prehranje je najbistvenejši pogoj za telesno zdravje. Za to se priporoča najbolje **Maggi-Jeva zabela za juhe**. — Če nima človek teka do jedij ali mu je motena prehrava, pomaga čašica bouillonja, ki se prireja tako, da se jedna patentovana **Maggi-Jeva Jušna kapica** jednostavno polije z vrelo vodo. — Te kapice době se v vseh lekarnah, droguerijah, špecerijskih in delikatesnih trgovinah za ceno po 5 kr. (1199—3)

Nagrobne vence in umetne cvetlice ter trakove za vence

ponuja

v vsaki poljubni fašoni od najceneje
do najfinje vrste

(956—45)

J. S. Benedikt
v Ljubljani.

Ivan Jager mesarski mojster

v Ljubljani, poleg mesarskega mostu (v mestni mesnici).

Ker so se zadnji čas o mojem obrtu različne, v škodo taistem namenjene govorice raztrosile, usojam si svojim velecenjenim prejemnikom, kakor tudi slavnemu c. in kr. vojaštvu s tem naznaniti, da so iste **neresnične in popolnoma izmišljene**.

Ob jednem se zahvaljujem za meni do sedaj izkazano zaupanje in se priporočam z zagotovilom vestne postrežbe z najboljšim in najcenejšim mesom tudi nadalje k mnogobrojnemu obisku.

Z najodličnejšim štovanjem

Ivan Jager
mesarski mojster.

(1157—3)